

BEVEZETÉS

Az Országos Bírósági Hivatal elnökétől 2012. július 1. napján kaptam elnöki kinevezést a Balassagyarmati Törvényszékre. Szerencsés helyzetben voltam, hiszen egy nyugodt, kiegyensúlyozott vezetői időszak után kerültem a bíróság élére. Ebből következően zavartalan munkakörülmények között, egyenletesen jó színvonalú ítélkező munkát végző bírák és szorgalmas igazságügyi alkalmazottak mellett kezdhettem el igazgatási feladataimat és ez mit sem változott az eltelt 6 év alatt.

Kinevezésem 2018. június 30-án lejár. Elnöki tevékenységem alatt végig éreztem a bírák, igazságügyi alkalmazottak többségének támogatását. Ha kollégáim el tudják fogadni azt, hogy bár nem mindenben egyetértve és időnként hibákat is elkövetve, de mindvégig a személyes érdekeimet félretéve a bíróságunk „jó hírének”, eredményeinek megtartása, az egyre komfortosabb munkakörülmények javítása, fejlesztése volt a célom, akkor nem volt hiábavaló az eltelt 6 év.

Természetesen az eredmények a bírák, igazságügyi alkalmazottak állhatatos, időnként többletmunkát is igénylő tevékenységének köszönhető, de a rendszer következetes és átlátható kereteit, irányát az igazgatási vezetés biztosítja.

S itt köszönöm meg a bírák mellett a törvényszék elnökhelyettesének, kollégiumvezetőinek és a helyi bíróságok vezetőinek azt, hogy egymást kiegészítve, segítve, bátorítva, olykor tükröt tartva a másik elé tudtunk együtt jól dolgozni.

2012. évtől – különösen az előző időszakhoz viszonyítva – a bírósági szervezetben, a jogszabályi környezetben, az igazgatásban hatalmas változásokra került sor, mely újfajta vezetői szemléletet, proaktív hozzáállást kíván meg.

Céljaim, a szervezettel kapcsolatos terveim a munkám mezsgyéjét adó értékek az eltelt időben nem változtak, azonban a 6 év tapasztalat úgy érzem igazgatási vezetői képességeimet, hozzáállásomat gazdagította, hiszen maga a vezetés, a vezetői szemlélet is, a napi kihívások megoldása során szerzett rutin, az együttdolgozás során, tanulható és alakítható.

Mindezen bevezető gondolatokat követően pályaművemben először is szeretnék számot adni az eltelt 6 év munkájáról, ezt követően törvényszékünk jelenlegi helyzetét elemezve mutatok rá az egyes fenntartandó, illetve változtatást igénylő területekre, s végezetül az Országos Bírósági Hivatal elnökének stratégiai célkitűzései mentén, az alábbi területeken a törvényszék előtt álló rövid és hosszútávú kihívásokat, terveket részletezem:

- az ítélkezés időszerűsége és megalapozottsága
- az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás
- tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás
- a bírósági integritás
- a bírósághoz való hozzáférés
- a képzés.

S Z Á M V E T É S

AZ ELTELT 6 ÉV CÉLKITŰZÉSEI, AZ ELÉRT EREDMÉNYEK TÜKRÉBEN

A 2012. évi pályaművem készítésekor törvényszékünkön 52 engedélyezett bírói álláshelyből 51 volt betöltve, a Balassagyarmati Városi Bíróság elnökhelyettesi állására kiírt pályázat állt elbírálás alatt. Az Alaptörvény, valamint az egyes igazságügyi jogviszonyokban alkalmazandó felső korhatárral kapcsolatos törvénymódosításokról szóló 2013. évi XX. törvény rendelkezései törvényszékünket is érintették, melynek következtében 2012. évben a Balassagyarmati Törvényszék, a Pásztói Városi Bíróság, a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság elnökének, valamint egy bírójának nyugdíjazására került sor.

A bírósági titkári, fogalmazói állásokat illetően 2012. évben 21 engedélyezett létszámból 9 bírósági titkári és 5 fogalmazói álláshely volt betöltve. Az alábbi táblázat törvényszékünk engedélyezett létszámhelyzetének változását mutatja be:

	Bíró	Bírósági titkár	Fogalmazó	Tisztviselő	Írnok	Bírósági ügyintéző	Fizikai
2012	52	11	10	96	11	8	44
2013	52	11	10	104	3	8	44
2014	51	11	10	104	3	8	43
2015	49	15	5	92	15	8	43
2016	50	15	5	91	14	9	43
2017	49	15	5	91	13	9	43

Az engedélyezett **létszám változásának** oka az Országos Bírósági Hivatal elnökének a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 76. § (4) bekezdés a.) pontjában meghatározott központi igazgatási feladatköre, nevezetesen az ügyforgalmi adatok elemzése alapján meghozott döntése, amely a bírói engedélyezett létszámmal arányosan az igazságügyi alkalmazotti létszámban is megszüntetést, tehát csökkenést eredményezett.

2012. évben törvényszékünk bírói, bírósági titkári, fogalmazói és igazságügyi alkalmazotti létszáma 232 fő, 2017. év végén 225 fő volt. Mindez tehát azt jelentette, hogy az eltelt 6 év alatt a bírói engedélyezett létszámunk hárommal, fogalmazói létszámunk eggyel és az igazságügyi alkalmazotti létszámunk hárommal csökkent.

A bírói engedélyezett létszám csökkenése ténylegesen a törvényszék civilisztikai ügyszakát, valamint a Balassagyarmati Járásbíróság büntető ügyszakát érintette.

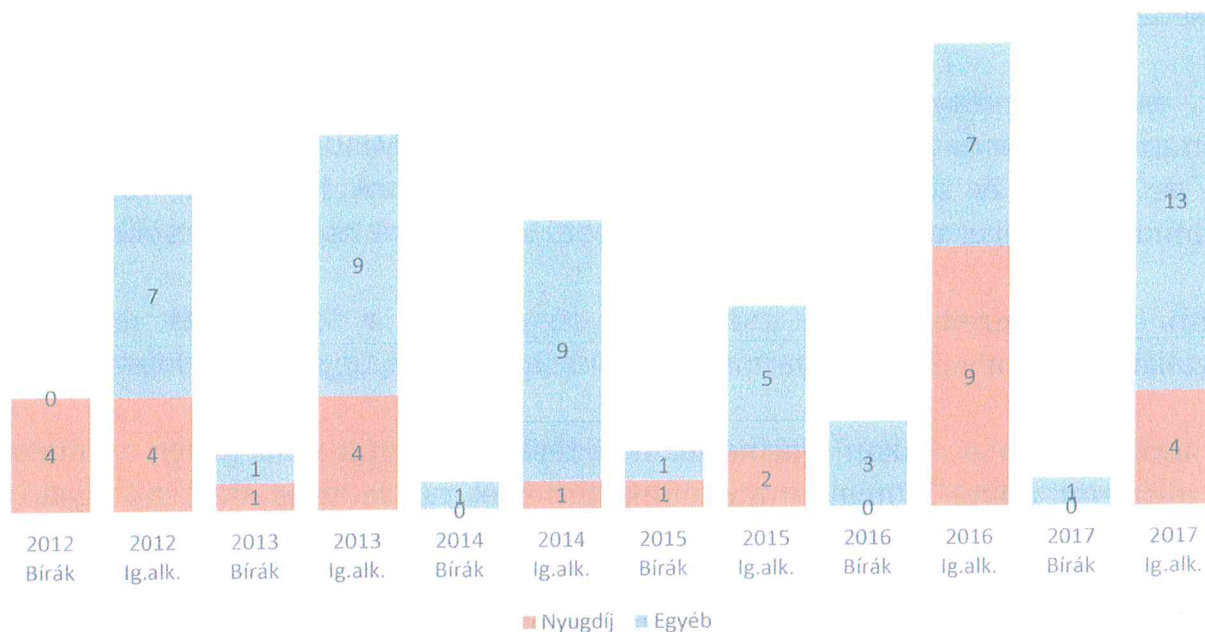
A korábbi években is a titkári álláshelyek betöltésére helyeztük a hangsúlyt, tekintettel arra, miszerint a bírák adminisztratív munkaterhének csökkentése, mint stratégiai cél megvalósítása, a munkateher arányosítása megkövetelte azt, hogy a bírói tevékenységet segítsük az egyéb jogi munkaerő bevonásával. Ezért a fogalmazói, bírósági titkári álláshelyek átjárhatóságát kihasználva fogalmazói helyek terhére bírósági titkárokat foglalkoztattunk, amely azonban törvényszékünk költségvetését jelentősen megterhelte.

Mindezekre tekintettel 2014. évben indítványoztam az Országos Bírósági Hivatal elnöke felé fogalmazói álláshelyek átalakítását bírósági titkári álláshellyé, melynek következtében törvényszékünkön ugyan egy fogalmazói álláshely megszüntetésére, azonban egyúttal 15 engedélyezett bírósági titkári és 5 fogalmazói álláshely rendszeresítésére került sor.

Fentiekén túl kezdeményezésemre 2015. évben egy tisztviselői álláshely bírósági ügyintézői álláshellyé történő átalakítása is megvalósult.

A személyi változások okait illetően az állapítható meg, hogy egy bíró kolléga kivételével bíráink nyugdíjba vonulás, illetve magasabb bírói álláshely elnyerése miatti áthelyezés következtében hagyták el a Balassagyarmati Törvényszéket, az igazságügyi alkalmazottak vonatkozásában pedig a nők számára nyitva álló 40 éves szolgálati idő utáni nyugdíjazási lehetőség igénybevétele, illetve a nyugdíjkorhatár elérése adta a fluktuáció egy részét, nagyobb mértékben került sor egyéb okból a szolgálati viszony megszüntetésére.

Az alábbi diagrammal a 2012. és 2017. év közötti bírói, igazságügyi alkalmazotti kart érintő fluktuáció mértékét és okait szemléltetem:

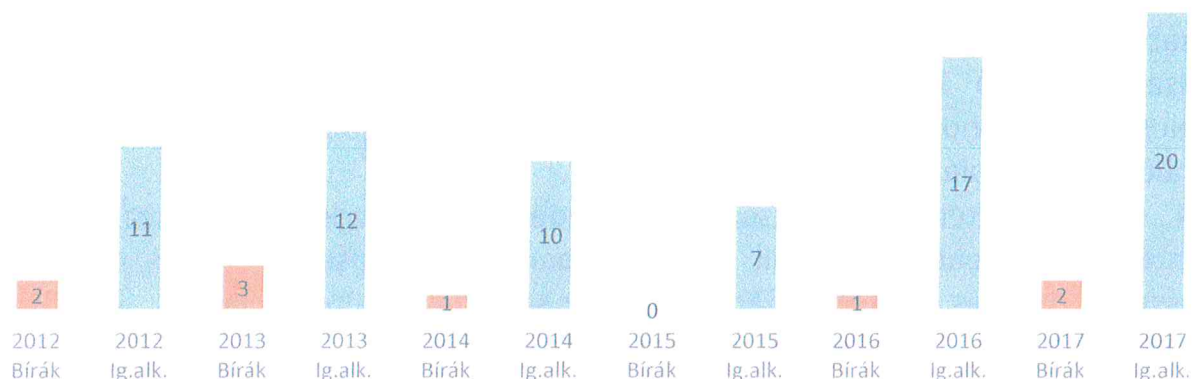

Az emberi erőforrásokkal való gazdálkodás terén álláspontom szerint egyértelműen teljesült az a cél, miszerint a bírói álláshelyek megüresedése esetén haladéktalanul a törvényszék elnökének jogkörébe tartozó intézkedéseket megtegyem az álláshelyek mielőbbi betöltése érdekében, továbbá a bírósági titkári, fogalmazói engedélyezett álláshelyek betöltése – bár a központi régió közelsége jelentős elszívó erővel rendelkezett – érdekében is lehetőségeinkhez képest a lehető legjobb eredményt érjük el.

Az igazságügyi alkalmazotti létszám változása leginkább az elmúlt 2 évben okozott kisebb nehézséget, tekintettel arra, hogy a nyugdíjazás okán történő távozások több, a törvényszék működésében stratégiaileg fontos területet is érintett és olyan szervezeti egységek élén eredményezett változást, amely a törvényszék igazságszolgáltatási alaptevékenységéhez szorosan kapcsolódik, illetve rendkívül nagy tapasztalattal, gyakorlattal rendelkező munkaerőket veszítettünk.

Mindez azonban hosszú távon fennakadást a működésben nem okozott, hiszen az igazgatási vezetők körültekintő eljárásával a személyi változásokat kiemelkedően jól kezelték.

Az alábbi diagrammal pedig a személyi változások okozta kinevezéseket mutatom be a bírásokra és az igazságügyi alkalmazottakra vonatkozóan:

Mindebből tehát az általam fent írtak egyértelműen megállapíthatók, a törvényszéken és a járásbíróságokon is a személyi változások követése, a távozó munkaerő pótlása folyamatos volt.

A **peres ügyforgalmi adatok** az eltelt 6 évben az alábbiak szerint alakultak:

Év	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	Járásbír- óság + KMB	Törvényszék		Össze- sen	Járásbír- óság + KMB	Törvényszék		Össze- sen	Járásbír- óság + KMB	Törvényszék		Ösz- sze- sen
		első- fokú	felleb- bezett			első- fokú	felleb- bezett			első- fokú	felleb- bezett	
2017	4 760	362	538	5 660	4 830	381	567	5 778	1 704	145	165	2 014
2016	4 994	459	568	6 021	5 156	462	514	6 132	1 774	164	194	2 132
2015	5 278	289	519	6 086	5 353	211	616	6 180	1 936	167	140	2 243
2014	5 674	233	579	6 486	5 877	267	568	6 712	2 011	89	237	2 337
2013	10 386	195	717	11 298	10 656	194	683	11 533	2 870	123	226	3 219
2012	8 707	433	719	9 859	7 753	487	739	8 979	3 140	208	192	3 540

A fenti táblázatból megállapítható miszerint a 2013. évtől eltekintve az érkezőszám csökkenő tendenciát mutat, a befejezések száma a 2012-es év kivételével minden évben meghaladta az érkezők számát, s ebből következően folyamatosan csökkent az év végén folyamatban maradt ügyek száma.

A 2012-2013. évek érkezőszámához képest a 2014. évi jelentős érkezőszám csökkenés a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (Szabs.tv.) módosításával magyarázható figyelemmel arra, hogy a pénzbírság átváltoztatását célzó eljárásnál a tárgyaláson kívüli elbírálást tette általánossá.

2014. évben megtettük a szükséges intézkedéseket a központosított szabálysértési ügyintézés érdekében, melynek következtében a szabálysértési ügyek ellátását a Balassagyarmati és a Salgótarjáni Járásbíróság bírósági titkárai végzik, ezáltal egy bírósági titkári munkaerő felszabadulását tudtuk elérni.

Az ügyforgalmi adatok változásából az az egyértelmű következtetés vonható le, hogy bíránk az engedélyezett létszám csökkenése, a bírói kart érintő személyi változások ellenére évről évre megújulva, újult erővel, folyamatosan kiegyensúlyozott ítélkezési tevékenységet folytattak.

A fenti ügyforgalmi adatokat összességében tartalmazó táblázatot kiegészítve az alábbiakban a bírói leterheltség alakulását mutatom be, mégpedig az egy tárgyaló bíróra eső peres ügy havi átlagos számán keresztül, az érkezőket, befejezéseket, folyamatban maradt ügyeket feltüntetve akként, hogy lehetőséget ad a táblázat az országos összehasonlításra is.

Járásbíróságok

Év	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	Büntető		Civilisztika		Büntető		Civilisztika		Büntető		Civilisztika	
	Járásbíró-ságok	Országos átlag	Járásbíró-ságok	Országos átlag	Járásbíró-ságok	Országos átlag	Járásbíró-ságok	Országos átlag	Járásbíró-ságok	Országos átlag	Járásbíró-ságok	Országos átlag
2017	9,00	11,07	21,42	25,20	9,13	11,65	21,61	24,16	50,79	70,18	98,9	141,63
2016	8,08	11,28	20,78	23,91	9,62	11,89	20,41	23,69	46,63	72,82	91,39	121,2
2015	9,42	10,83	22,28	22,93	9,6	11,29	22,6	23,22	66,08	78,49	95,1	117,88
2014	11,96	11,63	21,96	24,73	12,96	13,14	22,01	25,29	73,05	83,63	95,42	125,81
2013	17,49	15,54	20,45	24,09	17,42	15,78	20,9	23,97	105,02	107,85	90,42	126,89
2012	16,33	13,57	19,28	22,86	16,05	14,45	19,33	23,71	97,3	101,35	86,75	120,43

Törvényszék elsőfokú ügyei

Év	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	Büntető		Civilisztika		Büntető		Civilisztika		Büntető		Civilisztika	
	Tvsz	Országos átlag	Tvsz	Országos átlag	Tvsz	Országos átlag	Tvsz	Országos átlag	Tvsz	Országos átlag	Tvsz	Országos átlag
2017	1,44	1,61	16,92	15,12	1,68	1,58	17,71	16,55	9,58	17,56	79,69	94,08
2016	1,59	1,49	22,01	21,15	2,53	1,47	21,66	20,78	14,62	16,12	90,24	114,95
2015	2,30	1,34	19,28	19,05	2,08	1,45	13,81	17,00	30,23	15,92	124,32	105,27
2014	2,09	1,39	11,93	15,21	2,35	1,63	13,7	17,34	21,93	16,74	46,58	74,67
2013	2,26	1,65	8,12	13,91	2,35	1,74	8,03	13,82	27,09	18,91	56,44	102,62
2012	1,06	1,60	12,09	14,19	1,32	1,86	13,51	15,37	12,76	19,97	65,05	101,33

Törvényszék másodfokú ügyei

Év	Érkezett				Befejezett				Folyamatban maradt			
	Büntető		Civilisztika		Büntető		Civilisztika		Büntető		Civilisztika	
	Tvsz	Országos átlag	Tvsz	Országos átlag	Tvsz	Országos átlag	Tvsz	Országos átlag	Tvsz	Országos átlag	Tvsz	Országos átlag
2017	16,62	20,84	24,21	24,11	16,11	21,96	26,95	23,75	81,7	110,48	70,65	107,22
2016	15,77	21,41	31,20	24,21	15,28	21,82	26,8	23,09	71,37	124,45	124,8	103,38
2015	14,04	21,64	22,03	22,52	20,46	23,2	21,95	22,30	62,78	133,08	56,65	87,62
2014	20,18	24,16	19,49	22,86	18,59	23,85	20,37	25,16	160,24	154,11	52,06	84,86
2013	24,49	24,82	32,35	29,96	22,18	23,8	31,48	30,97	179,36	162,55	67,73	110,21
2012	29,97	26,67	26,63	33,61	30,29	25,73	27,79	34,68	168,85	160,53	48,1	132,29

A bírák leterheltségét illetően a járásbírói szinten túlnyomórészt az eltelt időszakot elemezve az állapítható meg, hogy kis mértékben az országos átlagtól alacsonyabb mértékű az érkezések és a befejezések száma is, ebből következően a folyamatban maradt ügyek aránya is, azonban a befejezések aránya minden évben egy tárgyaló bíróra jutó mértéket is figyelembe véve meghaladta az érkezések számát.

A törvényszéki elsőfokú ítélkezési szintet illetően büntető ügyszakban mindösszesen a 2012-es, illetőleg a 2017-es évben érkezett az országos átlagtól alacsonyabb mennyiségű ügy, míg civilisztikai ügyszakban, az utóbbi években az országos átlag feletti egy bíróra jutó érkezés mutatható ki.

Ami kiemelendő mindkét ügyszakot érintően, hogy az egy tárgyaló bíróra jutó befejezések aránya megközelíti, illetve meghaladja az országos átlagot és ebből következően a folyamatban maradt ügyek aránya a nagyobb leterheltség ellenére is az országos átlaghoz képest alacsonyabb.

A másodfokú ügyszakot illetően is érvényesülnek a fentebb megállapítottak, miszerint az országos adatokhoz közeli leterheltséggel dolgoznak a bíráink, melynek eredménye az országos átlag alatti folyamatban maradt ügyek száma. A másodfokú ügyeket illetően büntető ügyszakban 2012-től 2014. évig jelentősebb számú volt a folyamatban maradt ügyek aránya, annak ellenére, hogy a befejezések aránya minden évben meghaladta, illetve megközelítette az országos befejezési arányt. E körben a 2012-es évi pályaművemben foglaltaknak megfelelően a büntető ügyszakos tárgyalási beosztások módszerében változásra került sor, a civilisztikai ügyszakhoz hasonlóan megtörtént a tárgyalások havi beosztási tervezetének elkészítése, amely nagyobb mértékű állandóságot, kiszámíthatóságot eredményezett, s ezáltal növekedett a tárgyalási napok kihasználtsága, a hatékonyság is.

Az ügyforgalmi, időszerűségi adatok elemzéséhez és a változásokhoz szükséges igazgatási módszerek alkalmazásához ki kell emelni azt a törvényszéki sajátosságot, miszerint törvényszékünkön kisbírósági jellegéből is adódóan az ítélkező bírák többsége szakosodás nélkül a polgári, valamint a büntetőjog valamennyi területén tevékenykedik, a törvényszéki ítélkezési szinten állandó tanács felállítására nincs lehetőség.

A 2016. évhez képest megvalósult az a célkitűzésem, miszerint – bár az állandó tanácsok kialakítására vonatkozó mozgástér minimális, azonban – mindkét ügyszakban kijelölést nyert a kizárólag elsőfokú ügyek tárgyalására bíró. Tekintettel azonban az elsőfokú ügyek nagyobb számára, illetve annak változására, továbbá arra a tényre, hogy az elsőfokú ügyek ellátása nagyobb munkateherrel jár, hiszen általában a nehezebb jogi megítélésű, bonyolultabb ügyek közé tartoznak, ezért az ügyforgalmi és a súlyszámok folyamatos nyomon követése eredményeként elsőfokú ügyet szinte valamennyi törvényszéki ügyszakon ítélkező bíró tárgyal.

A 2012-es pályaművemben foglaltaknak megfelelően minden évben megvalósult és nagy hangsúly fektetünk a bírósági titkárok hatékony foglalkoztatására, ennek következtében a bírósági titkárok által ellátható és önálló jogkörben elintézhető ügyeket törvényszékünkön is kizárólag bírósági titkárok látják el.

Természetesen az ügyforgalmi, hatásköri változások újszerű és hatékony igazgatási ellenőrzési rendszert is igényelnek. Az igazgatási intézkedések során mindvégig szempont volt az, hogy azok ne az ellenőrzött területen tevékenykedő bírákat, bírósági titkárokat terheljék, hanem az igazgatási vezetők az informatika adta lehetőségek kihasználásával, valamint időnként elkerülhetetlenül az iratok áttanulmányozása útján folytassák le az igazgatási ellenőrzést.

Megítélésem szerint az igazgatási intézkedéseket a kollégák elfogadták, illetve munkájukkal támogatták azokat a közös cél elérése érdekében.

Összességében tehát az állapítható meg, hogy a bírák és az igazságügyi alkalmazottak erőfeszítései, időnként kifejtett többletmunkája, a bevezetett igazgatási, vezetői ellenőrzési rendszer által nyújtott támogatással okozta a jó ügyforgalmi adatok, az időszerűségi mutatók javulását.

Ítélező tevékenységünk mellett jelentős eredményeket elérve részt vettünk az Országos Bírószági Hivatal elnöke által meghirdetett **állandó és időszakos központi programokban** is.

A bíróságainkon 2012. óta igénybe vehető alternatív vitarendezési eljárás a bírósági közvetítés, melynek támogatása folyamatos volt, ennek következtében a kijelölt bírósági közvetítők száma, a jogintézmény iránt érdeklődő bírák, bírósági titkárok aránya folyamatosan növekedett. Jelenleg 5 kijelölt bíró és 1 kijelölt bírósági titkár lát el bírósági közvetítői feladatokat. Annak érdekében, hogy a bírósági közvetítői eljárások száma növekedjen, lehetőségeinkhez mérten a szükséges tájékoztatást a jogkereső állampolgárok felé megtettük, a bírák irányába éltünk az érzékenyítés lehetőségével. Mind a Balassagyarmati Törvényszék, mind a Salgótarjáni Járásbíróság épületében közvetítői helyiséget alakítottunk ki és infrastrukturális pályázaton a közvetítői helyiség kialakításához a szükséges eszközöket beszereztük.

Tény, hogy a bírósági közvetítés terén eddigi erőfeszítéseink ellenére jelentősnek mondható eredményeket nem tudtunk elérni.

A Nyitott Bíróság Program viszont meghirdetésétől kezdve akár törvényszékünk sikertörténeteként is bemutatatható, hiszen évről évre növekvő létszámú és az eltérő speciális érdeklődési körbe tartozó fiatalok bevonásának megvalósulásával az ún. standard elemeken túl (előadások, tárgyaláslátogatás, börtönlátogatás) egyedi programok lebonyolításával is színesítjük. A program sikerének oka egyrészt az, hogy a program szervezését, koordinációs feladatait a meghirdetése óta kijelölt koordinátor szervezetter, hatékonyan és nagy lelkesedéssel látja el, folyamatos kapcsolatot tart a középiskolák vezetőivel, összekötőivel. A programban résztvevő bírósági titkárok és bíró kollégák is látva a diákok érdeklődését és elfogadva a program célját, többletmunkát is vállalva szívesen vesznek részt az előadások tartásában, a program egyes elemeinek szervezésében. 2017. év végére 35 rendezvény megtartására került sor 1071 fő részvételével és mindez 11 fő bíró és bírósági titkár munkájának eredményeként.

A gyermekközpontú igazságszolgáltatás program keretében a Balassagyarmati Törvényszék és a Balassagyarmati Járásbíróság használatára, továbbá a Salgótarjáni Járásbíróságon is egy-egy gyermekmeghallgató szoba kialakítására került sor, ahol is a kép- és hangfelvétel készítése is biztosított.

Törvényszékünk továbbá a Nyitott Bíróság program keretében a középiskolákban tartott előadások során is érvényesíti a gyermekközpontú igazságszolgáltatás törekvéseit azáltal, hogy az alapvető emberi jogok témakörében helyet kap az alapvető gyermekjogok ismertetése is.

Törvényszékünkön valamennyi szervezeti egység vonatkozásában működik a tanúgondozói hálózat.

Bíróságunk a fenti állandó központi programokon kívül az Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghirdetett időszakos központi programokban, kiemelkedő eredményeket elérve vett részt, így a 2015. évben meghirdetett, a Szolgáltató Bíróságért Programban, valamint a 2016., illetve 2017. évet átölelő Fenntartható Fejlődés Programban is.

A Szolgáltató Bíróságért Program keretében 13 törvényszék érte el az elhúzódó ügyek 20%-os csökkenését, mindez törvényszékünkön az elhúzódó ügyek 43,59%-os csökkenését jelentette, melynek következtében országos viszonylatban az elhúzódó ügyek számának javulása érdekében a 3. legjobb eredményt értük el.

Ezen program sikerének eléréséért az igazgatási vezetők által elkészített helyzetfelmérést követően részletesen és a program sikerét látva megfelelően biztosított tájékoztatást kaptak bíráink, akik vállalásaikat kiemelkedő és hatékony munkájukkal teljesítették.

A Fenntartható Fejlődés Program első részében szintén a bírók, bírósági titkárok színvonalas, hatékony tevékenységét kell kiemelni, s ennek köszönhetően vállalásaink teljesítésének eredményeként a törvényszékek vonatkozásában az 5. legjobban teljesítő törvényszékként értünk el eredményeket.

Elmondható, hogy ezen program keretében olyan célokat tűztünk ki és valósítottunk meg, a szakmai támogatás erősítése, a bírák és igazságügyi alkalmazottak hatékonyabb foglalkoztatása, az ügyfélkapcsolatok erősítése körében, amelyek hosszútávon hasznosak a törvényszék és a dolgozói számára, elősegítik a gördülékeny és hatékony munkavégzést, hozzájárulnak ahhoz, hogy a bírák és igazságügyi alkalmazottak feladataikat ne csak kötelezettségként átélve, hanem jobbító szándékkal és a törvényszék, mint az igazságszolgáltatás egyik bástyája iránti elhivatottság által vezérelve lássák el.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke által az eredmények elérésének megtartása érdekében meghirdetett Fenntartható Fejlődés Program 2-ben törvényszékünk a korábbi célkitűzések fenntartásával, ügyforgalmi eredményei megtartásának kitűzésével vett részt. Ezen program első számbavételi időszakának eredménye szerint törvényszékünk 9. helyezést ért el a programban részt vett törvényszékek között.

Álláspontom szerint bíránk, bírósági titkáraink szinte teljes mértékben megértették és elfogadták a szakmai és az igazgatási vezetők tájékoztatása alapján azt, hogy mely területek vonatkozásában kell a fenntartásra és a fejlődésre összpontosítani és álláspontom szerint tevékenységünk a törvényszékek összehasonlításában továbbra is hatékonynak és időszerűnek tekinthető.

Fentieken kívül törvényszékünknek az OBH elnöke által meghirdetett Vezetői Program keretében is sikerült hasznos, előremutató intézkedéseket tenni. Ennek keretében külön hangsúlyt fektettünk az FFP Program belső kommunikációjára, a megértés és az elfogadás érdekében, igyekeztünk megfelelő tájékoztatást adni a dolgozóknak a munkateher arányosítás szükségessége és annak érdekében hatékony eszköz, a kirendelés alkalmazásának elfogadása érdekében.

Az eltelt 6 évben jelentős átalakuláson esett át a **képzési rendszer**.

A Magyar Igazságügyi Akadémia központi képzési rendszerébe épített helyi és regionális képzések 2015-ös bevezetése során oktatásfelelősi hálózat kialakítására került sor. Kialakult a képzési rendszer koordinációs hálózata, melynek részeként az ítélőtáblák az illetékességi területükön működő bíróságok alkalmazottai képzésében koordinációs feladatokat látnak el. A folyamatosan változó jogszabályi környezetet követve és kiemelve az új eljárási kódexek hatályba lépése kapcsán szükséges oktatási feladatokat, évről évre növekvő számú helyi és központi képzések megtartására, szervezésére került sor.

A képzések központi meghatározását illetően látható, hogy minden évben egy-egy célcsoport központba állítása történik, amely területen nagyobb hangsúlyt kap a képzés. A képzési rendszer fejlesztése kiemelt stratégiai cél, a központilag koordinált képzési rendszer regionális és helyi irányba történő nyitása megvalósult és az a tény, hogy azon a bírák nagy érdeklődéssel, nagy számban vesznek részt és a jogszabályi környezetváltozásokra gyors, folyamatos és hatékony válaszadást a képzések irányából is igénylik, bizonyította létjogosultságát.

A **tárgyi feltételek** vonatkozásában a 2012. évtől kezdődően jelentős változásokra, nagy volumenű beruházásokra került sor. A törvényszék minden egyes szervezeti egysége több mint 100 évvel ezelőtt épült épületeryűttesekben folytatja tevékenységét. 2013. évben megvalósulhatott a Salgótarjáni Járásbíróság teljes épületfelújítása, mely a modern gépészeti elemek beépítésével, új bútorzat beszerzésével, modern technológia alkalmazásával biztosít kiváló munkakörülményeket a bírósági dolgozók számára. 2014. évtől kezdődően több szakaszban 2017. évig bezárólag megvalósult a törvényszék „A” és „B” épületének teljes tetőfelújítása, az „A” épület homlokzatán elhelyezkedő Justitia és Preator szobrok állagának megóvása, valamint az ott elhelyezkedő díszelemek, vázák felújítása.

A törvényszék, illetve a járásbíróóságok épületeit érintő, a munkafeltételeket javító, jelentősebb beruházások, korszerűsítési munkálatok fentiekén kívül az alábbiak voltak:

Megvalósult a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság tetőtér beépítése; a Pásztói Járásbíróóság fűtőkorszerűsítése, továbbá nyílászáróinak cseréje, vízesedés megakadályozása, vizesblokk felújítása; a törvényszék „A” épületében fűtőkorszerűsítésre, tűzjelző rendszer kialakítására került sor; megújítottuk a gépkocsi bejárat, új kerékpártárolót alakítottunk ki; korszerűsítettük az irattárakat; a törvényszék „B” épületének fűtőkorszerűsítése; továbbá oltó-és tűzjelző rendszere megvalósult; felújítottuk a szennyvíz elvezető rendszert is.

Gyermekmeghallgató és bírósági közvetítés lefolytatására helyiségeket alakítottunk ki és rendeztünk be, ezen kívül további a munkakörnyezet javítását szolgáló kisebb felújításokat, beruházásokat eszközöltünk és sikerült a törvényszéki három személygépkocsi cseréjét is megvalósítani.

A bírósági vezetők egyik legfontosabb feladata, hogy az ítélkezéshez szükséges tárgyi feltételeket biztosítsák. Az Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghirdetett Jablonszky Ferenc pályázat valamennyi ütemében részt vettünk, továbbá indultunk az egyéb, a központi programok megvalósításához szükséges fejlesztéseket lehetővé tevő pályázatokon, csatlakoztunk a Wagner Gyula programhoz is.

Mindezek, továbbá a saját költségvetési forrásaink hatékony felhasználása alapján a munkavégzéshez szükséges feltételek, a bírósági dolgozók komfortérzetének növelése érdekében történő beruházások nagy mértékben megvalósultak.

Kijelenthető az is, hogy a törvényszék épületeiben a tárgyi felszereltség kielégítő, minden évben igyekeztünk a dolgozók munkakörülményeit javítani. Mindez egyrészt a takarékos gazdálkodásunknak, de nagyobbbrészt az OBH elnöke által meghirdetett pályázati lehetőségeknek köszönhető.

Nem járunk messze a valóságtól, ha kijelentjük, hogy az utóbbi évek az **informatikai fejlesztések** éve volt. Egyrészt az OBH elnöke által kitűzött hosszútávú stratégiai célok megvalósításának alapja a bírósági szervezet informatikai teljesítőképességének a növelése, másrészt a jogszabályi változások, az elektronikus ügyintézés bevezetése nem működne a fejlett és korszerű informatikai infrastruktúra nélkül.

Mindez törvényszékünkön is az elmúlt hat évben jelentős változásokat hozott. Így az éveken át alacsony költséggel, de egyre rosszabb minőségű szolgáltatást biztosító nyomtató bérleti szerződésünket megújítottuk, az EKOP projektek révén megújult az informatikai eszközparkunk nagy része.

Helyi anyagi erőforrásaink és az OBH célzott támogatása együtt lehetővé tette azt, hogy egy időben válthattuk ki a Balassagyarmati Járásbíróság elavult terminálszerverre épülő rendszerét a megye többi bíróságával azonos platformú új rendszerre és elláthattuk a megye összes bíróját notebook-kal.

Saját forrásból vezetői notebook-okat vásároltunk, tesztelve a vezetői munkában a távmunka kínálta lehetőségeket, így az OBH Informatikai Főosztálya által elindított távoli munkát segítő Verde rendszer bírósági pilotjában közreműködtek bíráink és az informatikus kollégák.

Központilag biztosított minden bírósági dolgozó részére a Complex Online Jogtár elérése, a digitális hangrögzítés térnyerése szinte kizárólagos a bírósági munkában.

A fax készülékeket kiváltó e-fax szolgáltatás tesztelésében is törvényszékünk vesz részt, sikerült új telefon alközpontot vásárolni, beüzemelni, amely alkalmas a VOIP alapú hangátvitelre.

Örvendetes, hogy az elmúlt két évben elindult az informatikusok szakmai képzése is és törvényszékünk négy éve ad kirendelt informatikus munkatársat az OBH központi informatikai munkájának segítéseként.

Az elektronikus kapcsolattartás kiterjesztése önmagában jelentős feladatokat ad a bírákon, igazságügyi alkalmazottakon túl az informatikus kollégáknak is.

Törvényszékünk **pénzügyi helyzete, gazdálkodása** évről évre kiegyensúlyozott, megtakarításokat is eredményez. A takarékos gazdálkodás érdekében a szükséges igazgatási intézkedéseket megtettük, melyek elsősorban a dologi kiadások ésszerűsítésében mutatkozott meg. Az energiatakarékosság jegyében történt pályázataink és épületfelújításaink is az ésszerű gazdálkodás követelményének megvalósítását szolgálják. Igyekszünk a postai költségeket is csökkenteni, ennek érdekében évek óta postai bérmentesítőgépeket használunk. Takarékosági intézkedéseink a nyomtatási költségekre is kiterjednek, továbbá ennek része az átgondolt ügyeleti-készenléti tervezés is. Úgy gondolom, hogy a rendelkezésre álló anyagi erőforrásokat optimálisan használjuk ki, elsődleges cél az ítélezés működőképességének teljes körű fenntartása, a stabil gazdálkodás és ezen túlmenően a folyamatos fejlesztés és előrelépés.

A **bírósági szervezet integritása** jelentős számú feladatot jelent a bírósági vezetőknek. Ennek keretében biztosítani kell az ügyfelek számára azt, hogy a bíróság, az igazságszolgáltatás működése átlátható, nyomon követhető legyen, ennek megfelelő tájékoztatás álljon rendelkezésükre, eljárási jogaikról, viselkedési szabályokról egyaránt. Álláspontom szerint azáltal, hogy az ügyelosztási rendek évről évre egyértelműen meghatározzák az egyes bírói tanácsok működését, az egyes ügycsoportok ellátását, az ügyek elosztásának módját, ezáltal kellő tájékoztatást adunk az ügyfelek részére.

Mindezeket évről évre ügyfélelégedettség-mérési kérdőív használatával mérjük is és a hasznosítható tapasztalatokat beépítjük a működésbe. A szervezeti integritást támogatja a belső ellenőrzési tevékenység működése. A törvényszék belső ellenőre által készített megállapítások az igazgatási szakmai vezetőkön keresztül a bírákhoz eljutnak, szükség esetén igazgatási intézkedési terv meghozatalára kerül sor.

Az átláthatóság körébe tartozik az a tény is, hogy törvényszékünkön az igazgatási ellenőrzés kialakított rendszerben történik, mely átlátható és előre várható, illetve tudható a bírák, igazságügyi alkalmazottak részére is.

2012. évtől kezdődően egyrészt a kiadott központi szabályzatok, intézkedések helyi szintű hatályosulása, másrészt a jogszabályváltozásból adódó feladatok megoldása, bíróságunk törvényes működésének biztosítása érdekében jelentős számú helyi szabályozásra, elnöki intézkedés meghozatalára került sor. A szabályzatok, elnöki intézkedések pontos felsorolását mellőzve azok átölelik a gazdálkodási tevékenységtől kezdve bíróságunk biztonságos működéséhez szükséges feltételek tárgyában, illetve az ítélezés hatékonyságának biztosítása érdekében meghozott elnöki intézkedéseket is.

Az elnöki intézkedések ismertetése a bírósági dolgozók részére minden esetben több irányból is megtörténik, egyrészt a kommunikáció alapvető formájává az elektronikus út vált, azonban emellett a belső honlapra történő feltöltés, valamint témától, tájékoztatás mélységétől függően az értekezleti rendszer tartása is a kommunikáció megvalósításának egyik eszköze.

A bírósági szervezet integritása körébe tartozik az is, hogy a külső szervezetekkel, így az ügyészséggel, BV intézettel, ügyvédi karral, rendőrhatóságokkal és az egyéb társadalmi és jogi hivatásrendekkel is évről évre bővülő szakmai kapcsolatot tartunk fenn. Épületeink biztonságának biztosítása szintén kiemelt cél, e körben egyrészt pályázati forrásból, másrészt bírósági megtakarításból, de minden egyes bírósági épület vonatkozásában a megfelelő védeltséget, a beléptetéshez szükséges eszközöket biztosítjuk. Mindezt támasztja alá az a tény, hogy a csomagvizsgálóval felszerelt bíróságainkon évről évre jelentős számú veszélyes eszköz elvételére kerül sor.

A 2012. évi pályázatomban célul tűztem ki törvényszékünk **nemzetközi kapcsolatának** ápolását, a lengyelországi Krosnoi Kerületi Bírósággal. Ez a cél maradéktalanul érvényesült. 2010. évtől kezdődő szakmai és baráti kapcsolat keretében egy év kivételével megtörtént a magyar, illetve a lengyel bíróság delegációjának találkozása. A konferenciákon való részvétellel, szakmai eszmecserék útján folyamatos a lengyel és a magyar igazságszolgáltatás alakulásának, eredményeink értékelése.

Legutóbb 2017. november 15-17. napjain vett részt törvényszékünk delegációja Zakopánében egy, „A magyar és lengyel bírósági rendszerek összehasonlítása az európai unióba való belépés után” elnevezésű konferencián.

A bíróságunk **történelmi emlékeinek** feltárása, megőrzése, történetének kutatása érdekében 2014. évben az OBH elnöke által meghirdetett, a „Bírósági történelem és hagyományápolás” című pályázatra nyújtottunk be pályázatot. A pályázaton való sikeres részvételünk eredményeként sikerült megjelentetni a Dr. Halász Zsolt, nyugalmazott törvényszéki elnök kezdeményezésével még 2009. évben elkezdődött kutatómunka eredményeként létrejött, a bíróságaink történetét feldolgozó kiadványt, melynek címe „Szemelvények Nógrád megye bíróságainak történetéből 1871-2011”. A kiadvány közel 150 év történeti anyagát dolgozta fel, forrásgyűjtemény, amely kiterjed az igazságszolgáltatást befolyásoló eseményekre, így a kutatómunka eredményeként bepillantást nyerhetünk a dualizmus, az első és a második világháború időszakába, az azt követő Rákosi-, majd Kádár-korszakba, egészen a rendszerváltáson át napjainkig. A könyv bemutatása érdekében ünnepélyes eseményt szerveztünk 2015. április 17. napján törvényszékünk dísztermében.

2015. év második felében újabb sikeres pályázati tevékenységünk eredményeként törvényszékünk „A” épületében emléktábla állítására és avatására került sor a törvényszék első elnökének, Dr. Frideczky Lajosnak (1872-1889). Az emlékhely avatására meghívtuk a nemzetközi kapcsolatunk ápolása körében a lengyelországi Krosnoi Kerületi Bíróság delegációját is.

Ezen pályaművel párhuzamosan készült a 2017. évre vonatkozó elnöki beszámoló, melyben a 2012. évi pályaműben megfogalmazott tervek megvalósulásáról, továbbá a törvényszékünk jelenlegi helyzetéről részletes, ezen pályamű kereteit meghaladó tájékoztatást adok.

TÖRVÉNYSZÉKÜNK JELENLEGI HELYZETE

Ami a 2017-es évi ügyforgalmi adatokat illeti, kevesebb peres ügy érkezéséről, az érkezéshez képest magasabb befejezésről és így csökkenő folyamatban maradt peres ügyszámról tudok számot adni.

Amennyiben a peres és nemperes ügyek ügyforgalmi adatait együttesen értékeljük, akkor az érkezések számában némi növekedés tapasztalható. A befejezések nem tudták teljes mértékben követni az érkezések számát, így növekedett a folyamatban maradt ügyek aránya.

A folyamatban maradt ügyek számának növekedését a nemperes ügyek okozták, mégpedig a büntetés-végrehajtási ügyek és a cégügyek vonatkozásában állapítható meg az, hogy a befejezések aránya nem tudta követni az érkezések számát, így ez az összes folyamatban maradt ügyek számát növelte.

A cégügyek feldolgozásának nehézségei azonban elsősorban nem az ügyszakban tevékenykedő bíró és bírósági ügyintézők tevékenységére, hanem statisztikai okra vezethető vissza, hiszen az OBH Statisztikai Osztályának utasítása alapján a 2016. év végén folyamatban maradt ügyeket a statisztikai egyezés érdekében befejezettként kellett kivezetni, majd 2017. január 1-től érkezett ügyként megjeleníteni, ami jelentősebb ügyérkezés növekedést eredményezett.

Ezen túlmenően az ügyérkezés növekedés alapját a 2017. év második felében nagyobb számban hivatalból megindított, illetve érkezett törvényességi felügyeleti eljárások okozták.

A cégügyszak tevékenységét illetően azonban ki lehet jelenteni, hogy az ügyszak a törvényi határidőn belül tevékenykedik. Tény, hogy jelentős számú bejegyzési kérelem kapcsán hiánypótlásra kerül sor, ami ugyan az időszerűséget rontja, azonban a jogszabályszerű működéshez elkerülhetetlen.

A büntetés-végrehajtási ügyeket illetően a jelentős ügyszámnövekedést a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv.tv.) 2017. január 1. napjától hatályos módosítása okozta. A jogszabály módosítás jelentős szakmai kihívást jelentett bíráinknak, hiszen egységes joggyakorlat még nem alakult ki, számos alapvető jogértelmezési nehézség, kérdés merült fel. A kialakulatlan gyakorlat mellett a viszonylag rövid törvényi határidő betartása mind az előterjesztő büntetés-végrehajtási intézet, mind a bírák részére nehézséget okoz. Ezen új jogintézmény bevezetését követően törvényszékünk büntető ügyszakának kis létszáma okán az erőforrások belső átcsoportosítására, intézkedési terv megalkotására, valamint kirendelés alkalmazására és fokozott igazgatási ellenőrzésre került sor.

A törvényszéki ítélezési szinten maradván 2017. évben jelentős igazgatási és egyben szakmai feladatot jelentett az Alkotmánybíróság 21/2016. (XI.30.) AB határozatában foglalt alkotmányos követelmény maradéktalan érvényesítése. Ennek megvalósítása érdekében, törvényszékünk kis létszámából eredően is, jelentős számú első-másodfokú büntető ügyet kellett átszignálni és a törvényes tanács összetételének biztosítása másodfokon komoly odafigyelést, napi szervezési, igazgatási problémát jelentett. Ez azzal a következménnyel is járt, hogy járásbírói büntető bírákat, illetőleg polgári ügyszakos bírót kellett bevonni a büntető fellebbviteli tanácsba.

Egyéb vonatkozásban a törvényszéki első-másodfokú ügyforgalmi adatok, valamint az időszerűség és a munkateher alakulása szempontjából az állapítható meg, hogy az érkezést követő befejezések mind a civilisztika, mind a büntető ügyszak vonatkozásában kiegyensúlyozott és időszerű ítélkezést eredményeztek.

A járásbíróságok összesített adatait elemezve mind a peres, mind a nemperes ügyek tekintetében a befejezések száma meghaladta az érkezések számát, így némileg csökkent a folyamatban maradt ügyek aránya.

Az egyes bíróságok tevékenységét értékelve az alábbi kiemelések tehetők:

A Balassagyarmati Járásbíróságon a szabálysértési ügyszak mutatóira visszavezethetően némileg növekedett a folyamatban lévő ügyek aránya, azonban meg kell említeni azt a tényt is, hogy a Balassagyarmati Járásbíróságra lényegesen nagyobb számú szabálysértési ügy érkezett, mint a Salgótarjáni Járásbíróságra és a befejezések száma is jelentősebb volt. Fentiek ellenére kijelenthető, hogy a szabálysértési ügyszak ellátása mindkét járásbíróságon hatékony és időszerű.

A Salgótarjáni Járásbíróság vonatkozásában a polgári peres ügyek számának alacsonyabb érkezése a hatékonyság ellen hat, ebből következően a befejezések száma némileg elmaradt az érkezések számától, ezen szervezeti egységben tehát a polgári peres ügyeket illető negatív tendenciára, valamint a végrehajtási ügyszak korábbi évekhez képest jelentősen emelkedő befejezési ügyszám arányainak további előtérbe helyezésére, a hatékony ügyintézésre kell gondot fordítani.

A Pásztói Járásbíróságon mind a polgári, mind a büntető ügyszakban a peres és nemperes ügyeket is összességében értékelve a korábbi évek jó eredményeit fenntartó ítélkezési, ügyfeldolgozási tevékenység zajlott.

Az időszerűségi adatokat értékelve a járásbíróságok vonatkozásában az állapítható meg, hogy az ügyek 91,6%-a egy éven belül befejeződött, amely az előző évhez képest pozitív eredményként jelentkezik, és jelentősen, 10-el csökkent a 2 éven túl folyamatban lévő perek száma is. Ez a jelentős időszerűségi javulás az elhúzódó ügyek számát illetően a büntető ügyszak, illetve a gazdasági ügyszak tevékenységének az eredménye.

Az egyes járásbíróságok adatait részletesen elemezve a civilisztikai ügyszakban a Balassagyarmati Járásbíróságon a peres ügyek 91,3% egy éven belül befejeződött, a hosszú pertartamú ügyek száma azonban romlott, 9-ről 13-ra emelkedett 2017. évben. A Salgótarjáni Járásbíróságon a peres ügyek 93,7%-a egy éven belül befejezésre került és sikerült csökkenteni a hosszú pertartamú ügyek számát 16-ról 13-ra.

A Pásztói Járásbíróságon a peres ügyek 95,6%-a fejeződött be egy éven belül, hosszú pertartamú ügy 2017. év végén nem maradt folyamatban.

A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon pedig mind a közigazgatási, mind a munkaügyi ügyszakban némileg romlott az egy éven belül befejezett ügyek aránya, összességében azonban így is ez a mutató a közigazgatási ügyszakban 96,1, munkaügyi ügyszakban 91,5%-ot tesz ki, a hosszú pertartamú ügyek aránya pedig 1-gyel csökkent.

A büntető ügyszak vonatkozásában a Balassagyarmati Járásbíróságon a peres ügyek 78,4%-a, a Salgótarjáni Járásbíróságon 86,1%-a, a Pásztói Járásbíróságon pedig 82,4%-a egy éven belül befejeződött. Ami a hosszú pertartamú ügyeket illeti, a Balassagyarmati és Salgótarjáni Járásbíróságon jelentős mértékben csökkent az arányuk, a Pásztói Járásbíróságon viszont romlott, azonban elhúzódás bírói mulasztásra ezen a bíróságon sem vezethető vissza.

A törvényszék elsőfokú ügyszakának időszerűségi adatait illetően civilisztikai ügyszakban az adatok 2016. évhez képest romlottak, melynek oka egyrészt az, hogy 2017. évben a DH perekben elenyésző számban kerülhetett sor idézés kibocsátása nélküli elutasításra és per megszüntetésre, továbbá az ügyész által a civil szervezetek megszüntetése iránti perek jogszabályváltozás miatt megszűntek. A 2 éven túl folyamatban lévő perek aránya is nőtt ezen ügyszakban, melynek okaként megemlítem, miszerint 2017. október 31-én még 9 hosszú pertartamú ügy volt folyamatban, azonban az év utolsó két hónapjában több hosszú pertartamú ügy is újraindult szünetelésből, így az év végére az egész évben elért eredményt nem sikerült megőrizni.

A büntető ügyszakot illetően az elsőfokú ítélezési szinten az időszerűségi adatok vegyes képet mutatnak, az egy évben belül befejezett büntető ügyek aránya az előző évhez képest számottevően javult, az ügyek 76,2%-át sikerült egy éven belül befejezni, azonban a 2 éven túli büntető ügyek számát illetően visszalépés tapasztalható. Ezen ítélezési szint büntető ügyszakát illetően korábban már hivatkoztam az Alkotmánybírósági határozat által okozott nehézségekre, továbbá az ügyek 20%-a „mega” ügynek tekinthető, egy ügy, mely országos érdeklődést kiváltó korrupciós jellegű ügy, öttagú tanácsban nyer elbírálást, továbbá várható egy másik kiemelt ügy öttagú tanácsban történő elbírálása is.

A törvényszéki másodfokon az időszerűségi adatok mindkét ügyszakot illetően kifejezetten jónak mondhatók.

Ami a megalapozottsági mutatókat illeti, a járásbíróságokon mindkét ügyszakra vonatkozóan ki lehet jelenteni, hogy a megalapozottsági mutatók összességében a 2016. évhez képest lényegesen javultak, a fellebbezési viszonyszám csökkent, ami azt mutatja, hogy a jogkereső állampolgárok nagyobb mértékben fogadták el a járásbíróságok által meghozott döntéseket és nagyobb arányban került sor mindkét ügyszakban a határozatok helybenhagyására, csökkent a megváltoztatások és – ami elsősorban kiemelendő – a hatályon kívül helyezések aránya.

A járásbíróóságokat összehasonlítva, a megalapozottsági mutatók a civilisztikai ügyszakban a 2016. évhez képest legnagyobb javulást a Pásztói Járásbíróóságon mutatnak, jelentősen tudott az eredményeken javítani ezen a téren a Salgótarjáni Járásbíróóság is, a 2016. évben legjobb helyzetben lévő Balassagyarmati Járásbíróóság a helybenhagyó döntések arányán ugyan javított, javult a megváltoztatások aránya is, azonban a hatályon kívül helyezések száma romlást mutatott, de ettől függetlenül megalapozottsági mutatóit illetően a Pásztói Járásbíróóságot követően helyezkedik el. A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság közigazgatási ügyszakában kisebb romlás figyelhető meg, munkaügyi ügyszakban ugyan a hatályon kívül helyezések aránya romlott, azonban ezen túlmenően megőrizte 2016. évi eredményeit.

A törvényszék büntető ügyszakát illetően az ítélkezési tevékenységének megalapozottsága a 2016-os, rendkívül szerencsésen alakuló évhez képest romlott, a civilisztikai ügyszakot illetően pedig a hatályon kívül helyezések számának csökkenését, a helybenhagyások arányának növekedését lehet kiemelni.

A bírák munkaterhét illetően a járásbíróóságok összesített ügyforgalmi és tárgyalási adatainak az egy tárgyaló bírói létszámra történő vetítéséből az állapítható meg, hogy az érkezett és befejezett ügyek száma is növekedett, továbbá civilisztikai ügyszakban nőtt a kitűzött és tárgyalat peres ügyek száma, a tárgyalási napok száma stagnált, míg büntető ügyszakban 2016. évhez képest jelentősebb változásra ezen a területen nem került sor.

Az egyes ügyszakokat illetően civilisztikai ügyszakban ha az egy tárgyaló bíróra eső érkezett befejezett peres ügyek számát a kitűzött és tárgyalat peres ügyek számát, valamint a tárgyalási napok számát tekintjük, akkor leterheltségben a Balassagyarmati és a Pásztói Járásbíróóság civilisztikai ügyszakos bírái közel azonos mutatókkal rendelkeznek, a Salgótarjáni Járásbíróóság civilisztikai ügyszakos bírái pedig annak ellenére, hogy a 2016-os évhez képest nagyobb leterheltséggel látják el tevékenységüket, munkaterhük nem éri el a másik két járásbíróóság egy bíróra eső munkaterhét.

A büntető ügyszakot illetően ha kis mértékben is, de a Balassagyarmati Járásbíróóság büntető ügyszakos bíráinak leterheltsége nagyobb a Salgótarjáni Járásbíróóság bíráihoz képest, a legkisebb munkateherrel a Pásztói Járásbíróóság büntető ügyszaka tevékenykedik.

A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság közigazgatási ügyszakában jelentős emelkedést mutat a folyamatban lévő peres ügyek egy tárgyaló bíróra eső száma, míg a munkaügyi ügyszakban jelentősen csökkent.

A közigazgatási ügyszakban a munkateher növekedése annak köszönhető, hogy 2017. évben egy közigazgatási bíró áthelyezésre került a Balassagyarmati Törvényszékre pályázat útján és amíg az álláshely betöltésére nem került sor, többségében egy bíró intézte a közigazgatási ügyeket.

Az országos adatokkal történő összehasonlítás alapján megállapítható, hogy törvényszékünk egy tárgyaló bírói létszámra vetített adatai az országos átlag alatt vannak mind az érkezés, mind a befejezés, mind a kitűzött és tárgyalat peres ügyek vonatkozásában a közigazgatási ügyszak kivételével. Bíránk tehát ideális ügyforgalmi peres ügyszámmal látják el ítélezési tevékenységüket, a hatékony és időszerű ügyfeldolgozást mutatja az a tény, hogy az érkezések arányához képest a befejezések aránya jelentősebb, és a kitűzött, valamint a tárgyalat peres ügyek aránya nagyobb mértékben közelít az országos átlaghoz.

A törvényszék elsőfokú ügyszakának bírói munkaterhét illetően a civilisztikai ügyszakban a bírák munkaterhe az ügyérkezés csökkenésére figyelemmel valamelyest csökkent, a másodfokú tanácsok munkaterhét illetően pedig ellentétes tendencia mutatkozik, jelentősen nőtt a tárgyalat perek és a tárgyalási napok száma is.

A büntető ügyszakban megállapítható, hogy az egy tárgyaló bíróra eső peres ügyek havi átlagos érkezésének a száma mérséklődött, csökkent a befejezések száma és ebből következően a folyamatban maradt peres ügyek száma is.

A másodfokú ítélezési szinten más tendenciák érvényesülnek, nőtt a munkateher, hiszen emelkedett az egy tárgyaló tanácsra eső havi érkezések átlagos száma.

Ami az egy tárgyaló bírói létszámra vetített ügyforgalmi és tárgyalási adatok országos összehasonlítását illeti, a járásbírói adatoktól eltérően a törvényszéki első- és másodfokú civilisztikai ügyszakban az országos átlagot meghaladó az egy tárgyaló bírói létszámra vetített érkezett és befejezett ügyek száma, valamint a kitűzött és tárgyalat peres ügyek aránya és a tárgyalási napok száma is. A törvényszéki büntető ügyszak leterheltsége pedig némileg az országos átlag alatt mutatkozik, azonban bíránk szorgalmát mutatja, hogy az alacsonyabb érkezés ellenére az országos átlag feletti befejezésszámmal tevékenykednek.

Törvényszékünk jelenlegi létszámadatait az engedélyezett és a tényleges létszámhelyzetre is kiterjedően az alábbi táblázatban mutatom be:

Létszám 2017. december 31. napján (vezetőkkel együtt – a 2017.12.31-ei zárlati adatok szerint)																					
	Engedélyezett										Tényleges										
	b	bt	f	ff.t.	bü	kf.t.		írnok		fiz.	b	bt	f	ff.t.	bü	kf.t.		írnok		fiz.	
						je	egyéb	je	egyéb							je	egyéb	je	egyéb		
TVSZ.	17	5	0	9	7	15	20	2	1	26	17	4	0	9	7	11	25	2	1	26	
1.Bgy.Jb.	12	5	2	-	0	13	7	2	-	0	12	4	3	0	0	15	4	2	2	0	
2.St.Jb.	13	4	2	1	1	11	8	3	-	10	13	5	1	1	1	13	7	4	-	12	
3. P.Jb.	3	1	-	-	-	3	2	2	1	4	3	-	-	-	-	3	2	2	2	4	
4. KMB	4	-	1	-	1	2	-	2	-	3	4	-	1	-	1	4	-	-	-	3	
Össz	49	15	5	10	9	44	37	11	2		49	13	5	10	9	46	38	10	5		
Össz	49	20		19		81		13		43	49	18		19		84		15		45	
Össz	49	176									49	181									
	225										230										

2016. évhez képest változást az engedélyezett létszámadatokban az OBH elnökének 38.Sz./2017. (V.19.) OBHE számú határozata eredményezett. Az OBH elnöke a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. CLXI. törvény 76.§. (4) bekezdés a./ pontjában eljárva törvényszékünk területén egy járásbírói álláshelyet és egy írnoki álláshelyet 2017. május 22-i hatállyal megszüntetett. Ezen határozat a Balassagyarmati Járásbíróság engedélyezett bírói és igazságügyi alkalmazotti létszámát módosította. A módosítás eredményeként törvényszékünk engedélyezett bírói létszáma 49 főre, igazságügyi alkalmazotti létszáma 176 főre, törvényszékünk összesített engedélyezett létszáma 225 főre csökkent.

Az engedélyezett létszámhoz képest a tényleges létszámban változások a törvényszéken, valamint a Balassagyarmati Járásbíróságon generáltak megoldandó feladatot.

A törvényszék civilisztikai ügyszakában dr. Kovács Éva törvényszéki bírónak a Fővárosi Ítéltáblára történő 2017. évi áthelyezését követően dr. Barsi Ildikó, a közigazgatási és munkaügyi bíróság bírójának 2017. április 1-től törvényszéki bírói kinevezést nyert. Az így megüresedő közigazgatási és munkaügyi bírósági álláshelyre az OBH elnöke által kiírt pályázat alapján dr. Kovács Anita bírósági titkár nyert határozott időre bírói kinevezést 2017. július 15. napjától kezdődően.

A büntető ügyszakot érintően Molnár Ferencné dr. törvényszéki tanácselnök 2017. január 1. napjától a Kúrián folytatta ítélkező tevékenységét, és további egy büntető ügyszakos törvényszéki bíró bírói tisztségéről 2016. november 30. napjával lemondott, ezáltal Lászlóné dr. Verebélyi Edina tanácselnöki kinevezését követően két új törvényszéki bírói pályázat kiírására és kinevezésre került sor. 2017. március 1-től dr. Lajkó Péter bírósági titkár nyert törvényszéki bírói kinevezést, míg 2017. április 15. napjától kezdődően dr. Szepesi Ágnes balassagyarmati járásbírósági bíró.

A Balassagyarmati Járásbíróságon a dolgozói létszám mutat jelentősebb eltérést az engedélyezett, illetve a tényleges létszámhoz képest, ugyanis gyermekszülés okán 1 büntető, továbbá 2 polgári ügyszakos bíró van tartósan távol.

Ami bíráink gyakorlati idejét illeti, 35%-uk 11-20 éves szolgálati idővel, 31%-uk 21-30 éves szolgálati idővel rendelkezik, tehát bíráink döntő többsége nagyobb gyakorlati idővel és szakmai tapasztalattal végzi ítélkező tevékenységét és a gyakorlati idő növekedésével párhuzamosan fokozódik az igény az utánpótlás biztosítására, a szakmai tudás és tapasztalat átadására.

A bírósági titkári létszámhelyzetet illetően a 15 engedélyezett bírósági titkári álláshelyből 13 álláshely betöltött, 2017. évben 3 bírósági titkár szolgálati jogviszonyának megszüntetésére került sor, mindezzel párhuzamosan 4 bírósági titkár kinevezésére.

Törvényszékünkön a bírósági titkárok foglalkoztatásánál elsődleges szempont, hogy a magasan kvalifikált bírói munkaerőt a jogszabályi keretek között kiváltva lássák el feladataikat, önálló jogkörben eljárva, a hatékony és stratégiai céloknak megfelelő munkavégzés kiemelt segítői, feladataik a folyamatosan változó jogszabályi környezet alapján a bírói munkát kiváltva növekednek. Bírósági titkáraink mindebből a feladatokból és célkitűzésből adódóan a szabálysértési, végrehajtási ügyszakban, civil szervezetek nyilvántartásával kapcsolatos munkálatokkal járulnak hozzá törvényszékünk hatékony igazságszolgáltatási tevékenységéhez.

Bírósági titkáraink gyakorlati idejét elemezve az állapítható meg, hogy nagyobb része kezdő munkaerőnek minősül, tehát ezen foglalkoztatási csoport vonatkozásában komoly feladatot és felelős hozzáállást kíván az újonnan kinevezésre kerülő bírósági titkárok tanítása, oktatása, a tapasztalatok átadása.

A fogalmazói álláshelyeink betöltöttek, 2017. évben két új fogalmazó felvételére került sor.

A törvényszék vezetőjeként szeretném hangsúlyozni azt, hogy a jelenleg tevékenykedő bírósági titkáraink és fogalmazóink kivétel nélkül nagy odaadással, lelkiismeretességgel látják el feladataikat, az adott ügycsoportokban nagy mértékben segítik bíráink munkáját, kiemelkedő tanulási vágygal és a többletfeladatok elvégzésére rendkívül nyitottan, nagy szorgalommal töltik gyakorlati idejüket.

A bírósági ügyintézői létszámhelyzetben változásra nem került sor, továbbra is a korábbi éveknek megfelelően foglalkoztatásuk elsősorban civilisztikai ügyszakban, a cégbíróságon történik a klasszikus bírósági ügyintézői feladatok ellátása útján, továbbá a felszámolási ügyszakban, míg a büntető ügyszakban, a büntetés-végrehajtási csoportban.

Elmondható, hogy a bírósági ügyintézők magasabb képzettsége elősegíti irodavezetői tevékenységük ellátása során a bíróság elnöke által végzett igazgatási feladatokhoz kapcsolódó előkészítő, koordináló és végrehajtói tevékenység jó színvonalú teljesítését. Törvényszékünk kisbíróság jellegéből adódóan a tisztán bírósági ügyintézői feladatok ellátása szűkebb körben tud megvalósulni, de magasabb végzettségük mindenképpen hozzájárul az optimálisabb munkaszervezéshez, az ügyek előkészítéséhez, a széleskörű és összetett irodai tevékenység összefogásához, ellátásához.

Az igazságügyi alkalmazottak létszáma az egyes szervezeti egységekben a bírói létszámhoz igazodóan arányosan került meghatározásra. Ami a tisztviselők gyakorlati idejét illeti, nagyjából 11 és 20 év közötti gyakorlattal rendelkeznek, de jelentős a 3 év alatti gyakorlati idővel rendelkező igazságügyi alkalmazottak száma is. 2017. évben az igazságügyi alkalmazottaknál jelentősebb számú fluktuációra került sor, ennek alapját a nyugdíjazási lehetőségek kihasználása okozta, illetve bizonyos területeken nehézséget okozott a megfelelő végzettségű és hozzáállású munkavállaló alkalmazása.

2017. évben jelentős számú, nagyobb felelősséggel és feladattal járó vezetői, illetve összetett tevékenységet igénylő munkakörökben következett be változás, amelyek pótlása folyamatos feladatot jelentett az igazgatási vezetőknek. 2017. évben az egyes szervezeti egységek közül a legnagyobb nehézséget a Salgótarjáni Járásbíróságon okozott a tisztviselői karban, illetve a hivatalsegédnek vonatkozásában bekövetkezett személyi változás kezelése, hiszen egyazon munkaterület betöltése csak többszöri „kísérlet” útján volt megvalósítható. A személyi változások kezelését a járásbíróság vezetése körültekintő eljárásával kiemelkedően jól végezte.

Arányszámok a kapcsolódó létszámadatok tükrében 2017. december 31.						
Munkaköri arányszámok	A létszámadatokat mutató törttség		Arányszám mutató			
	engedélyezett	tényleges	engedélyezett		tényleges	
			Bíróági	Országos	Bíróági	Országos
Bíró és igazgatási vezetői arányszám	39/10	39/10	3,9	5,64	3,9	5,45
Törvényszéki szint (TSZ összes bíró/TSZ összes vezető)	13/4	13/4	3,25	5,51	3,25	5,19
Járásbíróági szint (JB összes bíró/JB összes vezető)	26/6	26/6	4,33	5,71	4,33	5,59
Bíró és bírósági titkári arányszám	49/15	49/13	3,26	3,23	3,76	3,25
Bíró és bírósági ügyintézői arányszám	49/9	49/9	5,44	4,02	5,44	3,97
Jegyző és bírói arányszám	55/49	56/49	1,12	1,01	1,14	1,01
Írás-ös (fizikaiak nélkül) és bírói arányszám	133/49	136/49	2,71	2,51	2,77	2,65
Írás-ös és bírói arányszám	176/49	181/49	3,59	2,88	3,69	3,06

Mindebből az arányszám mutatóból megállapítható, hogy akár a tényleges, akár az engedélyezett létszámadatokat vesszük figyelembe és hasonlítjuk az országos adatokhoz, a bíró és az igazgatási vezetői arányszám az országos átlag alatt található, mind a törvényszéki, mind a járásbíróági szinten. Az egy bíróra jutó bírósági titkári arányszám viszont némileg az országos átlag felett van, hasonlóképpen a bíró és a bírósági ügyintézői arányszám is.

Ami a bíró tevékenységét közvetlenül segítő jegyzői, valamint az igazságügyi alkalmazotti fizikaiak nélkül számított arányszámot illeti, szintén némileg az országos átlag feletti aránnyal rendelkezünk.

Összességében tehát ebből végkövetkeztetésként levonható az a megállapítás, miszerint az engedélyezett bírói és igazságügyi alkalmazotti létszám törvényszékünk összesített ügyforgalmi adatainak ismeretében elegendő, de szükséges is az igazságszolgáltatás, mint a bíróságok alapvető feladatának, továbbá az igazságszolgáltatáshoz kapcsolódó egyéb feladatok hatékony és időszerű ellátásához.

Ami a jelenlegi tárgyi környezetünket, informatikai ellátottságunkat és gazdálkodásunkat összességében illeti, a pályaművem első részében kifejtetteknek megfelelően az elmúlt években épületeink műszaki megújítása, a munkakörnyezetünk komfortosabbá tétele, az informatikai eszközellátás során nagy előrelépésekre, jelentős beruházásokra került sor.

A korábbi évekhez hasonlóan az Országos Bírószági Hivatal elnöke és az egyes törvényszékek is 2017. évben számos intézkedést tettek a bírósági szervezet integritásának fejlesztése érdekében. Az integritás körében kifejtett munka kereteit és irányát a 6/2016. (V.31.) OBH utasítás adja.

Ezen szabályzat végrehajtása érdekében a bejelentések fogadására, a bejelentő személyes adatainak védelmére, a vizsgálat rendjére, a bírák igazságügyi alkalmazottak bejelentési kötelezettségére és a külső kapcsolattartásra vonatkozóan az elnöki intézkedés alapján jártunk el 2017. évben is.

A kijelölt integritásfelelős közreműködésével sor került ez évben is a bíróság működésével kapcsolatos integritási és korrupciós kockázatok felmérésére, elkészült a 2018. évi integritási munkaterv, továbbá a 2016. december 31. napján elkészült 3 éves korrupciómegelőzési intézkedési terv első évére (2017.) vonatkozó éves terv megalkotása is megtörtént.

A Balassagyarmati Törvényszéken 2017. évben integritási és korrupciós kockázatra vonatkozóan 1 bejelentés történt, az integritásfelelős a bejelentést kivizsgálta, a tiltott ajándék küldőjének személye beazonosíthatatlan volt, a történetek tényleges integritási kockázatot nem jelentettek, az érintett bíró megfelelően járt el.

Ami az épületbiztonsági rendszereinket illeti, a Balassagyarmati Törvényszék épületében és a Salgótarjáni Járásbíróságon röntgensugaras csomagvizsgáló gép is segíti a munkatársak és az ügyfelek védelmét. A Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon, valamint a Pásztói Járásbíróságon annak elhelyezésére helyhiány miatt nem került sor, egyebekben az épületek biztonságát szolgáló eszközök, valamint a megfelelő belső létszám az épületek, ügyfelek, munkatársak biztonságának védelme érdekében megfelelően rendelkezésre áll.

2017. évben egy rendkívüli eseményre – bombariadó - került sor törvényszékünkön, 2017. június 19. napján a bejelentést követően a bombariadó tervnek megfelelően megtörtént az épület kiürítése, a rendvédelmi szervek értesítése. A helyszínre érkező szervek átvizsgálták az épületet, a bejelentő személyének felderítésére sajnálatos módon nem került sor.

A bírák és igazságügyi alkalmazottak integritásának körében az igazgatási szakmai vezetők fontos feladata a közérdekű bejelentések és a panaszügyek intézése. Az ezzel kapcsolatos eljárást a 10/2012. (VI.15) OBH utasítás szabályozza. 2017. évben az előző évhez képest a panaszok száma kis mértékben növekedett, jellemző maradt továbbra is az, hogy a panaszt tevők egy része ugyanazon peres ügyben több beadványt is írt, jellemzően az érdemi döntésekkel szembeni kifogásaikat megfogalmazva. A panaszok nagyobb része 2017. évben is az adott bíróság tevékenységét érintette 49%-ban, 39%-ban az ügy érdemére vonatkozóan került előterjesztésre.

A panaszbeadványokból egy panasz alaposnak minősült, míg egy csak részben minősült alaposnak, az alapos, illetve részben alapos panasz esetén a bíróság vezetése azonnal gondoskodott a szükséges intézkedések megtételéről, a feltárt hibák okainak megszüntetéséről. Felelősségre vonásra, fegyelmi eljárás vagy büntetőeljárás kezdeményezésére 2017. évben sem volt szükség.

A 2017. évben a megújult képzési rendszer eredményeként a központi képzéseken való résztvevők száma 2016. évhez képest csökkent, viszont a helyi, illetve regionális képzéseken részt vettek száma jelentős mértékben nőtt, a helyi képzések száma drasztikusan emelkedett. Bíráink, bírósági titkáraink, fogalmazóink az oktatási tervben foglaltaknak megfelelően jelentős számú képzésen vettek részt.

2017. évben a képzések közül kiemelt érdemmel a vezetőket érintő komplex kompetenciafejlesztő tréning, a közérthetőség és szakszerűség tárgyában szervezett, továbbá az új Pp. hatályba lépésével kapcsolatos központi helyi képzések. Jelentős előrelépés az előző években már megmutatkozó folyamat, miszerint a jogi végzettségű bírósági dolgozók mellett jelentős szerepet kapott a bírósági ügyintézők, valamint az egyéb igazságügyi alkalmazottak képzése is.

A jövő nemzedékének, az utánpótlás biztosításának érdekében még 2016. évben elnöki intézkedéssel szabályoztuk a jogi, illetve igazgatásszervezési tanulmányokat végző diákok, gyakornokok fogadását, képzését. Ennek első állomásaként a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karával kötöttünk együttműködési megállapodást. 2017. évben 3 gyakornok fogadására és képzésére került sor.

Ezen túlmenően a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 178-183.§-ának figyelembevételével indokoltá vált törvényszékünkön az instruktor bírói rendszer működésének kidolgozása. Ezen cél elérése érdekében elnöki intézkedés meghozatalára került sor 2016. évben, melyben az instruktor bíró kirendelésének módja, az általa készített feljegyzések értékelésének időszaka és a leszűrhető tapasztalatok hasznosítása érdekében a rendszer működésének ellenőrzése, rögzítésre került. 2017. évben törvényszékünkön egy határozott időre kinevezett büntető ügyszakos bíró vonatkozásában került sor instruktor bíró kirendelésére.

A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése, mint stratégiai cél megvalósítása érdekében törvényszékünkön a Szervezeti és Működési Szabályzatban rögzített módon zajlik az ügyfélfogadás. Az ügyfelek tájékoztatásának talán legfontosabb eszköze a bíróság honlapjának a kialakítása, folyamatos karbantartása, továbbá a 2017. évben megújult és lendületet kapott sajtókapcsolatok fenntartása, a sajtóközlemények számának növelése.

Törvényszékünkön még 2015. évben bevezetésre került az ügyfélelégedettség-mérés. 2017. évben akként tartottuk fenn ezt az intézményt, miszerint annak mérésére egy előre meghatározott időtartamban kerül sor.

Törvényszékünk rendelkezik Ügyfélchartával, az FFP1. Programban tett vállalások teljesítéseként.

2017. februárjában a helyi lakosság felé nyitottunk, amikor is megrendezésre került a "Közelebb hozzuk a bíróságot" program. Ennek keretében előzetes jelentkezést követően mintegy 50 érdeklődő állampolgár részére csoportos formában biztosítottuk a törvényszék és a járásbíróság épületének bejárását.

Az érdeklődők részére áttekintést adott a törvényszék vezetése a törvényszék kialakításának történelmi háttéréről, magáról a törvényszék épületéről, majd a Balassagyarmati Járásbíróság elnöke és a törvényszék elnökhelyettese „az akta útját végigkövetve” tartott tájékoztatást a bírák, igazságügyi alkalmazottak mindennapi munkatevékenységét is bemutatva. Itt kell megemlíteni azt, hogy nem utolsósorban a Nyitott Bíróság Program önmagában is segíti a bírósághoz való hozzáférést, az igazságszolgáltatási tevékenység működésének megértését, azáltal, hogy munkatársaink előadásaikkal, a tárgyaláslátogatás lehetőségének biztosításával, egyéb kötetlen beszélgetésre lehetőséget adó programok szervezésével is hozzájárulnak a jogtudatos állampolgárok ismereteinek bővítéséhez.

Végül és nem utolsósorban amikor a 2017. év főbb eseményeit, előrelépését, a legnagyobb változáson átesett területeit vesszük számba, szólni kell a bírák, igazságügyi alkalmazottak jövedelmi viszonyaiban bekövetkezett változásokról is.

A központi igazgatás által kidolgozott bírósági életpálya modell több részből áll. Ennek részét képezi egyrészt maga az illetményrendszer, a rendszeres illetményen felül adható juttatások, a bírák és igazságügyi alkalmazottak egészségügyi ellátása, a munkakörülmények javítása, valamint az erkölcsi elismerések is.

Az illetményrendszer átalakítása a bíróságok emberi erőforrás gazdálkodásának alapját adja és ennek első lépéseként került sor a bírói illetményalap 2016. október 1-jei, 2017. január 1-jei, majd 2018. január 1-jei, összesen 15%-os emelésére.

Az igazságügyi alkalmazottakat illetően 2017. szeptember 1. napján lépett hatályba az igazságügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. tv. (Iasz.) azon módosítása, amely egyrészt az igazságügyi alkalmazottak részére többletkötelezettségeket is előír, azonban jelentős illetményemelkedést is lehetővé tett.

Mindezekon túlmenően 2017. évben is folytatódott az OBH elnöke által meghirdetett Megtartó Program, melynek részeként többszöri, több jogcímen a dolgozók számára biztosított juttatásokra került sor.

Ennek keretében 2017. évben is lehetőségünk volt mind a bírák, mind az igazságügyi alkalmazottak vonatkozásában a soronkívüli előresorolás intézményének alkalmazására, az elkötelezett dolgozók anyagi elismerésére. A legjelentősebb és legszélesebb munkavállalói kört érintő program eleme volt a húsvéti ajándékutalvány, a Bíróságok Napja alkalmából a szolgálati jogviszonyban eltöltött idő anyagi elismerése, a bírák szakmai önképzési támogatása, valamint az év végi ruházati költségtérítés és az FFP Programhoz kapcsolódó jutalom kifizetéséhez biztosított többlet előirányzat.

E körben szeretném megemlíteni azt a tényt, hogy 2017. évben elnöki intézkedéssel helyi elismerés alapítására is sor került, mégpedig a „Balassagyarmati Törvényszék bírója” és a „Balassagyarmati Törvényszék igazságügyi alkalmazottja” címmel. Az elismerés adományozása mellett, hogy jelentős erkölcsi többletet is jelent, egy díszoklevél átadásával történik, melyhez a bírák esetén 200.000,-, igazságügyi alkalmazottak esetén 100.000,- Ft összegű pénzjutalom is társul. A cím adományozására első alkalommal a 2018. május 23. napjára összehívott 2017. évet értékelő összbírói értekezleten kerül sor.

A BALASSAGYARMATI TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT ÁLLÓ RÖVID ÉS HOSSZÚTÁVÚ KIHÍVÁSOK, CÉLOK MEGHATÁROZÁSA

Az **ítélkezés időszerűsége**, mint alapvető stratégiai cél meghatározása körében a Balassagyarmati Törvényszék vonatkozásában kijelenthetjük, hogy időszerűségi adataink összességében akár a folyamatban lévő ügyekhez viszonyított elhúzódó ügyek számát, akár az elhúzódó ügyek objektív számát nézzük, döntően kedvezőnek mondható. Időszerűségi mutatóink évről évre javulnak annak ellenére, hogy hullámszó teljesítmény nagyrészt objektív okokra visszavezethetően (dolgozói létszám alakulása, ügyek minőségének változása) az egyes bírósági szervezeti egységekben nyomonkövethető, azonban minden évben van olyan ítélkezési egység, amely nagymértékben javít a törvényszék időszerűségi adatainak összképén.

A pályamű előző részében az időszerűségi adatokat részleteztem. A járásbíróságok összesített időszerűségi adatait tekintve az állapítható meg, hogy a járásbíróságokon az ügyek 91,6%-a egy éven belül befejeződött, a törvényszék elsőfokú civilisztikai ügyszakában a 2016. évhez képest csekélyebb mértékben, 73%-ban sikerült az ügyeket egy éven belül befejezni, míg a büntető ügyszakban az előző évhez képest javuló mértékben, az ügyek 76,2%-át sikerült egy éven belül befejezni.

A törvényszéki másodfokon pedig mindkét ügyszakot illetően kifejezetten jónak mondható időszerűségi adatokkal rendelkezünk. Időszerűségi mutatóink álláspontom szerint nem igénylik az eddig alkalmazott igazgatási ellenőrzésen való változtatást.

Törvényszékünkön a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI.30.) OBH utasítás 120.§-ában foglaltak szerinti folyamatos ellenőrzés történik az igazgatási és szakmai vezetők részéről, az 5. számú mellékletben foglalt dokumentációval és gyakorisággal.

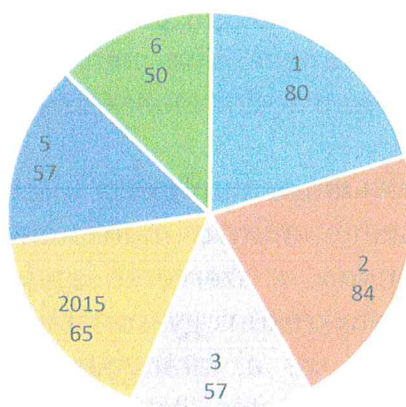
Az ellenőrzés eredményét, a tapasztalatokat a negyedévente megtartásra kerülő vezetői értekezleten az igazgatási vezetők ismertetik és a vezetői értekezleten történik meg szükség esetén az egyes igazgatási intézkedéseken, ellenőrzési módokon történő változtatás megbeszélése.

Az igazgatási ellenőrzést a jövőben is úgy kell folytatni, hogy az a bírákra, bírósági titkárokra további terhet ne rójanak, munkájukat elősegítsék és támogassák.

Az elhúzódó ügyek vizsgálatára a szakmai és igazgatási vezetők részéről negyedévente kerül sor, melynek – az ellenőrzés során tapasztaltaktól függően – részét képezi a perkivonat készítésének elrendelése is. Az öt éven túli ügyekben továbbra is fenn kell tartani a havi jelentéstételi kötelezettséget.

Az Országos Bírósági Hivatal elnöke által meghirdetett programok, így a Szolgáltató Bíróságért Program, Fenntartható Fejlődésért Program és az e programok során, így az elhúzódó ügyek feldolgozása terén elért jelentős eredményeink rámutattak arra, hogy a bírósági szervezetben, így törvényszékünkön is jelentős tartalékok vannak.

Az elhúzódó ügyeket szemléltető alábbi diagramból is megállapítható, hogy azok száma évről évre csökken.

Összességében ami az igazgatási eszközöket, az ellenőrzés irányát illeti, az egyes szervezeti egységeknél megmutatkozó negatív tendenciák gyors felismerésére és a megoldás keresésére, alkalmazására kell a hangsúlyt fektetni.

Rövid távon a 2017-es adatok ismeretében a civilisztikai ügyszakban elhúzódó ügyekre kell fókuszálni mind a járásbíróági, mind a törvényszéki szinten, ezen belül is törekedni kell az 5 éven túli ügyek mihamarabbi befejezésére. A Salgótarjáni Járásbírószágon fentieken kívül fokozott ellenőrzés alatt kell tartani a végrehajtási ügyek ellátását, biztosítani kell a szükséges emberi erőforrást. Álláspontom szerint mindez rövid távon megoldódik, hiszen a végrehajtási ügyeket ellátó bírósági titkárunk szakmai tapasztalata erősödik, másrészt tartós távollét megszűnése okán újabb bírósági titkár bevonására kerül sor ezen ügycsoport időszerű intézése érdekében.

A törvényszéken folyamatos figyelmet kíván a cégügyszak ügyforgalmának alakulása. Az eredmények romlása esetén belső erőforrás bevonására kerül sor.

A büntető ügyszakot illetően a járásbíróóságokon az ügyforgalmi, időszerűségi és megalapozottsági mutatók fenntartása a cél, a törvényszéken viszont az időszerűségi követelmények megtartása rövid távon is igazgatási intézkedéseket tesz szükségessé. A folyamatban lévő kiemelt és „mega” ügyek száma, a büntetés-végrehajtási törvény alapján indított jelentős számú kártalanítási ügyek, továbbá az Alkotmánybíróság 21/2016. (XI.30.) AB határozata ezen ügyszakot a kisbírói létszámra tekintettel igen nehéz helyzetbe hozta. A nehézségeket tovább fokozza az tény, hogy a 2017. évi jelentős személyi változásokat követően 2018. évben további személyi változásra kerül sor, tekintettel dr. Lente István nagy tapasztalattal rendelkező tanácselnökünk nyugdíjba vonulására. Mindez az ügyek átgondolt szignálásán túl további munkaerő bevonását indokolja rövid távon is, mely a kirendelés eszközének alkalmazását jelenti, másrészt 2018. április 15. napjától új bírósági titkár felvétele és ezen ügyszakba történő foglalkoztatása valósul meg.

Tekintettel arra, hogy ezen pályamű írásakor ismert további két kiemelt jelentőségű ügy érkezése, illetve az a tény, hogy két „mega” ügy tárgyalására öttagú tanácsban kerül sor, mely jelentős leterheltséget jelent a törvényszék büntető ügyszakos bírái számára, továbbá a kártalanítási ügyek volumene előre nem prognosztizálható, hosszú távon indokolt lehet az álláshelyek átcsoportosításának kezdeményezése is.

A bíróság elnökének alapvető feladata a munkateher mérése és arányosítása. Köteles a törvényszéki vezető a kiegyenlített és arányos munkateher megteremtése érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni, a szervezeti egységen belül és azok között is. Ennek az egyik alapvető és törvényszékünk gyakorlatában is sűrűn előforduló eszköze a kirendelés, illetve a változások és az aránytalanságok tartós jellege esetén az álláshelyek átcsoportosításáról való döntés, illetve annak kezdeményezése.

Annak érdekében, hogy az arányos munkateher minden szervezeti egységben és a szervezeti egységek között is megvalósulhasson, szükséges az egyes igazgatási és szakmai vezetők által alkalmazott súlyszámok áttekintése, azok azonos elvekre helyezése. A súlyszámok alkalmazása a járásbírók vonatkozásában a jelenleg legobjektívabb módja a leterheltség arányosításának.

Az időszerűség biztosítása érdekében szükséges a bírói munka szakmai támogatásának előtérbe helyezése is. A jelenlegi ügyforgalmi adatok lehetővé teszik az ítélkező munka minőségére való koncentrálást, mely nyilvánvalóan az időszerűséget segíti.

A tanácselnöki feljegyzések egyértelműen a megalapozott és jogszerű ítélkezést támogatják, így szorgalmazom a tanácselnöki feljegyzésekben rejlő lehetőségek maximális kihasználását, az adatok elemzése, az információk visszacsatolása útján. Bíráink részéről a kollégiumi értekezleteken való részvételen túl nagy igény mutatkozik a szakmai megbeszélésekre, melynek koordinálását, a sürgető jogalkalmazási problémák feloldását is segíti a tanácselnöki feljegyzés jogintézménye adta lehetőség teljes körű kihasználása.

Meggyőződésem, hogy a bírák teljesítménye, ítélkező munkájának színvonala nagymértékben függ a szakmai felkészültségtől, ezért a jövőben is nagy hangsúlyt kell fektetni a képzéseken túl a helyi „szakmai műhely”, tanácskozások szervezésére. Ennek egyik formája a mentori, instruktori rendszer hatékony működtetése, azonban a jogszabályi változások, az egységes joggyakorlat kialakítása a nagyobb tapasztalattal rendelkező bírák esetén is indokolja a rendszeres szakmai támogatást.

Az időszerűséget és a megalapozottságot támogatja az az eddig is követett ellenőrzési mód, amely a szakmai vezetők részéről a hatályon kívül helyezések gyakorlatának vizsgálatát jelenti. Ez továbbra is kiemelt feladata lesz a szakmai vezetésnek, annak ellenére, hogy a bírák színvonalas ítélkező tevékenységének köszönhetően a megalapozottsági mutatók minden járásbírók esetén javultak.

Törvényszékünkön 9 engedélyezett bírósági ügyintéző álláshellyel rendelkezünk, melyek betöltést is nyertek. Hosszú távú célként tűztem ki a bírósági ügyintézők alkalmazásának átgondolását, hatékonyságának növelését. Ezen megoldási mód összefüggésben van a technika adta lehetőségek, nevezetesen a beszédfelismerő szoftver kiterjedt használatával. A beszédfelismerő szoftver használata ugyanis az emberi erőforrás felszabadítását jelenti, ami lehetővé teszi az álláshely átalakítására vonatkozó igény megfogalmazását, az ezzel kapcsolatos előterjesztés megtételét és így a bírói munkát segítő kvalifikáltabb munkaerő, bírósági ügyintéző nagyobb számú alkalmazását.

Ismerve és elfogadva azt a bírói igényt, hogy a bírósági titkárok, illetve a bírósági ügyintézők legyenek a bírói munka segítői, a megoldást a fentiekben látom, tekintettel arra is, hogy nyilvánvalóan a bírósági titkárok alkalmazásának lehetősége az engedélyezett létszámra is tekintettel véges. Mindez rendkívül összetett feladatot és megoldandó problémát jelent, első lépcsőben a munkaerő kapacitás álljon rendelkezésre, szabaduljon fel és ezt követően lesz lehetősége a törvényszék vezetésének a szükséges munkaköri átalakítás kezdeményezésére. Természetesen tény az is, hogy a bírói munkát segítő akár bírósági titkár, akár bírósági ügyintéző alkalmazása a kezdetekkor a bíró részéről nagyobb odafigyelést, a tapasztalatok és az ismeretek átadását igényli, annak érdekében, hogy hosszú távon ezen foglalkoztatási csoport is a hatékony munkavégzés érdekében tudja kifejteni tevékenységét.

A pályamű első részében táblázatban mutattam be az egyes foglalkoztatási csoportoknak az engedélyezett bírói létszámhoz kapcsolódó arányszámát, melyből megállapítható, hogy az mind a bírósági titkári, mind a bírósági ügyintézői, mind az egyéb tisztviselői munkakör vonatkozásában törvényszékünkön az országos átlagnak megfelelő. Mindez természetesen nem képezheti akadályát ezen a téren a további előrelépésnek az időszerűség és a hatékonyság biztosítása érdekében.

Fenti utolsó gondolattal már át is tértünk az **emberi erőforrással** kapcsolatban kifejtendő feladatokra.

Tapasztalatom szerint az informatikai fejlesztésekkel arányosan a minőségi - emberi munkaerő felértékelődik, egyre fontosabbá válik a nagy szakmai tudással, speciális képzettséggel bíró munkaerő megtartása, foglalkoztatása. Tehát az igazgatási vezetők talán legfontosabb feladata a személyzeti politika magas szintű művelése, az emberi erőforrások gondos, észszerű felhasználása. A kvalifikált munkaerő, a kompetencia alapú alkalmazás és az időszerű hatékony ítélkezés, munkavégzés kézenfogva járnak. Törvényszékünk jelenlegi létszámadataival és az arányszámokkal pályaművem előző részében foglalkoztam. Összességében megállapítható, hogy az engedélyezett létszám elegendő, de egyben szükséges is a bíróságunk működéséhez. Köztudomású, hogy a kisebb létszámú szervezet működése kiélezettebb, kevesebb tartalékot rejt magában, ezért a személyi változások követése törvényszékünkön még sürgetőbb feladat.

A bírákat illetően ez évet is érintően egy, két éven belül további kettő, hat éven belül újabb négy kolléga nyugállományba vonulásával kell számolnunk, ezen túlmenően a Salgótarjáni Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon bekövetkezett és várható személyi változásokat kezelni kell. (A Salgótarjáni KMB elnöke pályázat útján a Budapest Környéki Törvényszékre került áthelyezésre, további egy közigazgatási bíránk pályázatának elbírálása folyamatban van.)

A Salgótarjáni KMB elnöki állásának betöltésére a pályázatot kiírtam, dr. Virágos Zoltán munkaügyi bíró – akit az álláshely betöltéséig igazgatási feladatokkal bíztam meg - pályázatának elbírálása folyamatban van. A bírói álláshelyek megüresedése esetén a törvényszék elnökének az eddigi gyakorlatnak megfelelően haladéktalanul kezdeményezni kell a pályázat kiírását. Önmagában sok esetben fenti intézkedés nem oldja meg a helyzetet, ez esetben az átmeneti nehézség kiküszöbölésére a kirendelés eszközét kell alkalmazni.

Az utóbbi években a bírói kar nemek közötti eloszlásából és az átlagéletkorból adódó gyermekvállalás okán történő tartós távollét adta kihívásokat kellett orvosolni. Ennek megoldási módjaként a kirendelés eszközét alkalmaztuk, ezidáig túlbetöltés kezdeményezésére a szervezetben rejlő erőforrásokra tekintettel nem kellett sort keríteni.

Tényként állapítható meg, miszerint a Balassagyarmati Járásbíróságot érintő tartós távollétek megszűnése esetén, a jelenlegi ügyforgalmi adatokat figyelembe véve a járásbíróságok arányos és kiegyenlített munkateherrel dolgozhatnak.

A tartós távollétek megszűnéséig pedig, az ügyforgalmi adatok elemzését, a leterheltség értékelését követően, a jövőben is élni kívánok a kirendelés eszközével.

A bírósági titkári álláshelyek betöltésére tett erőfeszítéseink 2018. évben előreláthatólag meghozzák az eredményt, azáltal, hogy további bírósági titkárok felvételére kerül sor, legkorábban 2018. áprilisában. Reményeim szerint a közeljövőben a bírósági titkárok engedélyezett létszáma teljes mértékben betöltést nyer. A bírósági titkárok foglalkoztatása a jelentős számú saját hatáskörben önálló felelősséggel ellátható feladatokra korlátozódik, sajnálatos módon ezen feladatok csak szűk körben teszik lehetővé a klasszikus bíró melletti tevékenység biztosítását. A bírósági titkáraink véleményének ismeretében az egyes általuk ellátott feladatok meghatározott időközönként történő változtatására nem került sor, s ezt – mely álláspontom szerint a hatékonyság ellen is hat – a továbbiakban sem tervezem.

Az utóbbi években a megfelelő központi és helyi kommunikációnak köszönhetően a fogalmazói álláshelyeink is betöltöttek.

Az ítélező bíró munkaterhének csökkentése, a minőségi ítélezés támogatásának érdekében célul tűztem ki a bírósági ügyintézők foglalkoztatásának hatékonysága növelését, alkalmazásuk számának emelését. Jelenleg törvényszékünkön több bírósági ügyintézői foglalkoztatás alkalmas végzettséggel rendelkező tisztviselő várja a hatékonyabb foglalkoztatást. Mindennek előfeltétele azonban a bírák részéről a modern technika vívmányaiban rejlő lehetőségek kihasználása és ezáltal tisztviselői, leírói munkaerő felszabadulása.

A bírósági titkári, valamint a bírósági ügyintézői létszám betöltése, valamint foglalkoztatásuk lehetőséget ad, kísérleti jelleggel, több bírósági tanácsot is érintő team munka bevezetésére is.

Az egyéb igazgatási alkalmazottakat illetően a nyugdíjazások okozta fluktuáció gördülékeny kezelése a cél. E körben elmondható, hogy az utóbbi időben a jó képességű és megfelelő végzettségű, továbbá szorgalommal is bíró dolgozó alkalmazása nehézséget okozott. A törvényszékünkön 2017. évben a fluktuáció 17 főt érintett, melyből 13 fő volt az, aki nem a nyugdíjazás okán távozott szervezetünkben.

Az előző évekhez képest nagyobb arányú egyéb okból bekövetkező kilépésekből hosszú távú, szervezeti problémára utaló következtetést nem lehet levonni, hiszen az esetek nagy részében ugyanazon munkakör (hivatalsegédi) betöltésekor került sor rövid foglalkoztatásokra a Salgótarjáni Járásbíróságon.

Álláspontom szerint és eddigi tapasztalataimra hivatkozással bátran kijelenthető, miszerint a jó vezető szinte egyet jelent a jól teljesítő szervezeti egységgel, ezért ahogyan eddig is, a jövőben is kiemelt gondosságot kívánok tanúsítani az egyes szervezeti egységek vezetői pozíciójának betöltésekor a megfelelő és jó vezetői képességekkel, szakmai tudással bíró személy alkalmazására.

Törvényszékünk egyes szervezeti egységeit áttekintve megállapítható, hogy az igazságügyi alkalmazottak foglalkoztatása a bírák létszámával arányos, e körben tehát igazgatási intézkedésre nincs szükség.

Viszont a törvényszéken a takarítói-hivatalsegédi állomány foglalkoztatása körében rövid távon változtatást eszközölök, akként, hogy munkaerejük nagyobb mértékű kihasználásával a hivatalsegédék felszabadult munkaidejét más szervezeti egységekben, így első alkalommal a büntetés-végrehajtási csoport munkájának tehermentesítésére kívánom felhasználni.

Az emberi erőforrások átgondolását fogja szükségessé tenni a jelenlegi jogszabályi környezet alapján várható a bűnjelkezelés, illetve a törvényszéki végrehajtási feladatoknak az adóhivatal általi átvétele. A bűnjelkezelést dolgozóink részfeladatként látják el, így felszabadult munkaerejük szervezeti egységükben átszervezés nélkül hasznosítható. Komolyabb szervezést a törvényszéki végrehajtásban tevékenykedő végrehajtó, két tisztviselő további foglalkoztatásának módja fog jelenteni. E vonatkozásban a döntés előkészítését, a konkrét lépések megtételét a végrehajtói feladatok átvételének módja, üteme ismeretében tudjuk megtenni.

Pályaművemben már említést tettem a bírósági titkárok, fogalmazók szorgalmáról, tudásvágyáról. A bírósági titkárok szakmai ismereteit szeretném a jövőben az igazgatási tevékenységbe, az elnöki feladatok segítésébe való bevonással hasznosítani.

Végezetül amellet, hogy törvényszékünkön a második alkalommal kerül sor dolgozói elégedettség-mérésre, célul tűztem ki a szervezetből eltávozó munkaerő vonatkozásában ún. kilépő kérdőív bevezetését.

Álláspontom szerint a kilépő dolgozó, jogviszonyának megszűnésére tekintettel, a szervezeti egység vezetése felé hasznos, megfontolásra érdemes véleményt tud nyilvánítani.

A **tárgyi és pénzügyi erőforrásokkal való gazdálkodás** során továbbra is a takarékossgot, a célszerűséget, az igazságszolgáltatási tevékenység hatékonyságához való alárendeltséget kívánom érvényesíteni.

A pályaművem első részében részletezettek szerint az elmúlt években folyamatos és nagymértékű fejlesztésekre, felújításokra került sor a törvényszék valamennyi épülete vonatkozásában. Az épületeink korából adódóan nem dőlhetünk hátra ezen a téren sem, a korszerűsítési feladatok folyamatos készenlétet jelentenek.

Az Országos Bírósági Hivatal Elnökének döntésétől, a pályázati lehetőségektől függően rövid, illetve hosszútávú terveink között szerepel a törvényszék „A”, „B” épülete nyílászáróinak cseréje és az ehhez kapcsolódó belső festési, külső színezési munkálatok elvégzése. Törvényszékünk épülete városunk talán legszebb építménye, mely elhelyezkedésénél fogva is uralja a folyamatosan megújuló városi főteret.

A nyílászárók cseréje, a festési munkálatok elvégzése egyrészt esztétikai, de energiatakarékossági szempontból is egyre sürgetőbb feladat.

Az első lépéseket, az Országos Bírósági Hivatal Elnöke felé történő kezdeményezést a felmérési terv készítésére beszerzett árajánlatok továbbításával megtettük. Ennek következtében az OBH Műszaki Főosztálya részéről 2017. november 23. napján megtörtént épületünk műszaki bejárása, majd 2018. április 11. napján az OBH Műszaki Főosztályának munkatársain kívül a Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság szakemberei is megtekintették az épületet.

Jelenlegi állapot szerint tehát kijelenthető, hogy épületünk az OBH KEHOP-5.2.2. projektje keretében épületenergetikai fejlesztés lehetséges helyszínéként kiválasztásra került, indokolt az energiahatékonyság növelését célzó beruházás megvalósítása.

Ehhez kapcsolódóan terveim között szerepel a törvényszék épületének klimatizálása, mely a munkakörülmények, a dolgozói komfortérzet jelentős javulását eredményezi, mely nem vitásan kihat a munkavégzés hatékonyságára is. A megvalósítást támogató pályázaton való részvételhez a tervezési munkálatokat megkezdjük.

Feladatként tűztem ki a gazdasági hivatal alkalmazottain keresztül az épületek műszaki, karbantartási szükségleteinek tervszerű, rendszeres és nyomonkövethető ellenőrzését, mely a fűtő-karbantartói állomány hatékonyabb foglalkoztatását is jelenti.

Az **informatikát** érintő rövid és hosszú távú tervek nagy része az Országos Bírósági Hivatal elnökének támogatásával valósulhat meg. Nevezetesen a megújult hálózatra, szerverinfrastruktúrára alapozva új levelező, fájl szervrendszer (Microsoft) és szervezeti címtár kialakítása, a balassagyarmati épületek hálózatait összekötő optikai kapcsolat, sávszélesség bővítése, a Microsoft Office szoftvercsomag bevezetése a teljes bírósági munkafolyamatba, a papír alapú postázás elektronikussá tétele, a távmeghallgatások általánossá válása, a kép-és hangrögzítés bevezetése a tárgyalókban, továbbá a beszédfelismerő szoftverek elterjedésének további támogatása.

Az eszköz ellátottságunkat fejleszteni kívánjuk, mely a 19 colos irodai monitorokat nagyobb méretűre cserélését, a három éves bírói notebook-ok modernizálását SSD meghajtók beépítésével, a vezetői notebook-ok lecserélését jelentené az új rendszerek használatához megfelelő teljesítményű eszközökre.

Az ügyfelek és a dolgozók elégedettségét szolgálná azon tervünk megvalósítása, miszerint a mobileszközök használatához minden bíróságon egy biztonságos wifi rendszer kialakítása valósulna meg a belső rendszerek eléréséhez és mindennapi használatához, továbbá, belső hozzáférést nem adó, publikus wifit biztosítanánk az ügyfelek részére.

A **bírósági integritás** egyrészt magában foglalja a bírósági szervezet, másrészt a bírák, igazságügyi alkalmazottak integritását is. Ezen belül is az eddig megtett intézkedéseink, gyakorlatunk megfelelően biztosítja szervezetünk szabályozottságát, átláthatóságát. A központi szabályzatok, intézkedések hatályosulása törvényszékünkön megvalósul, ezt kiegészíti a szükséges mértékű helyi szabályozás. A szükséges igazgatási eszközök alkalmazására is sor kerül, törvényszékünkön az információ átadása, megfelelő tájékoztatás biztosítása megtörténik.

A külső szervezetekkel évek óta kialakított szakmai kapcsolatokról az évi beszámolómban számot adtam, e körben annak fenntartása, fejlesztése a cél.

A belső ellenőrzés során 2017. évben olyan szabálytalanság feltárására nem került sor, amely intézkedési terv meghozatalát tette volna szükségessé.

Ügyelosztási rendünk az ügyfelek számára biztosítja az átláthatóságot, megfelelő tájékoztatással bír az egyes ügycsoportok ellátását végző tanácsokról, az ügyek elosztásának módjáról is.

A panaszok száma, ha kis mértékben is, de évről évre csökken, azok ellátása, megválaszolása minden esetben az OBH utasításában foglaltaknak megfelelően történik.

Ezen a területen álláspontom szerint nagyobb odafigyelést a közeljövőben és hosszútávon is a fizikai biztonság növelése igényel. Az elmúlt években törvényszékünkön előforduló rendkívüli események, bombariadók felhívták a figyelmet a bírósági épületek biztonságának fontosságára, a megfelelő eszközök biztosítására, továbbá a kommunikációt biztosító telefonközpont modernizációjának szükségességére. E körben a rendészeti foglalkoztatási csoport állományának gondos kiválasztása, a rendkívüli helyzetekben is helytállni képes és megfelelő szakmai tapasztalattal, illetve végzettséggel bíró személyek alkalmazása a cél.

Fontos feladat továbbá a dolgozók integritási képzésének folytatása is az Alkotmányvédelmi Hivatal munkatársai részéről, mely számos, a bírósági dolgozókat az internet útján fenyegető veszélyre hívta fel a figyelmünket.

A bírósághoz való hozzáférés egyszerűsítése a központi igazgatás fontos célkitűzése, melynek része egyrészt az állampolgárok információszerzésének a megkönnyítése, illetve a bírósághoz való fordulás egyszerűsítése. Mindezek megvalósítása érdekében törvényszékünk egyrészt jelentős eredményekkel rendelkezik, másrészt azonban ezen a téren további fejlesztések is szükségesek. Az ügyfelek információszerzését nagyban segítik a 2015. évben bevezetett elektronikus ügyintézési szolgáltatások, mint az elektronikus panaszügyintézés, a pertartam kalkulátor vagy a Bírósági Elektronikus Tájékoztató és Figyelmeztető rendszer működése. Törvényszékünkön évek óta mérjük az ügyfelek elégedettségét, időszakosan ezt a jövőben is fenn kívánom tartani. Ügyfélkapcsolatokat erősítő elektronikus ügyintézéshez szükséges ismeretek átadása érdekében törvényszékünkön is komoly felkészítésre, oktatásra, szakmai megbeszélésekre került sor.

A törvényszékünkön működő e-per kapcsolattartók a szakmai problémákat összegyűjtik, koordinálják, ezen feladatok elősegítése érdekében mind a civilisztikai, mind a büntető ügyszakban e-per kapcsolattartói hálózatot hoztunk létre. Ezen hálózat célja biztosítani a szakmai problémák gyors megismerését, az információcserét, az oktatási szükségletek feltárását. Tapasztalataim szerint sajtókapcsolataink bővültek, javultak, a törvényszékünk sajtószóvői és sajtótitkárai az elmúlt időszakban és jelenleg is mindent megtesznek annak érdekében, hogy a bíróság munkájáról szóló tájékoztatás minél szélesebb méreteket öltson. Folyamatos a sajtókapcsolatok gondozása és részükre a gyors, pontos és közérthető tájékoztatás adása is.

Az ügyfélkapcsolatok fejlesztése terén törvényszékünk előtt áll és célként tűztem ki az ügyfélcentrumok kialakítását. Az ügyfélcentrum az ott alkalmazott megfelelő kommunikációs készséggel és képzettséggel rendelkező alkalmazott útján javítja az ügyfeleknek a bíróságról alkotott képét, hiszen az ügyfél az ügyintéző eljárása alapján alkot képet magáról a bíróság működéséről és az ott dolgozók szakértelméről is.

Az ügyfélcentrumok kialakítása amellett, hogy javítja az ügyfélkapcsolatokat, belső, hatékony munkaszervezési eredménnyel is jár, hiszen a kezelőirodák tehermentesítése ezáltal megvalósul.

Üdvözlendő az a központi igazgatás által kitűzött cél, miszerint az egyes ügyfélközpontok az elektronikus megoldásokon alapulva növeljék az ügyintézés hatékonyságát és az elektronikus ügyintézés általánossá válásával a bírósági iratok digitalizálásának megvalósításával lehetővé teszi a papír alapú iratbetekintés mellett, illetve helyett a betekintő gépeken történő elektronikus iratok tanulmányozását is.

Mindezen terv megvalósítása érdekében várjuk az ezen beruházást támogató pályázati lehetőség kiírását.

A **megfelelő képzési rendszer** kialakítása, tervezettsége és megvalósítása a bíróság működésének, az ítélkezés hatékonyságának alapvető eszköze. A 2017-es év a képzés évének is tekinthető, az új eljárási kódexek hatályba lépése nagy kihívás elé állította a bírókat, bírósági titkárokat, az elektronikus ügyintézés általánossá válása pedig nagy felkészültséget igényelt az igazságügyi alkalmazottaktól is. Továbbra is célként tudom meghatározni az oktatási tervünkben foglaltaknak megfelelő képzéseken való részvétel szorgalmazását, melyet 2017. évben is és terveim szerint a jövőben is kiegészítünk helyi értekezletek, megbeszélések szervezésével, melyek a képzéseken szerzett tanulmányok, ismeretek és a munka során szerzett tapasztalatok elmélyítését, annak kötetlensége folytán megvalósítja.

Továbbra is cél a szakmai értekezletek tartása, ebben szakmai vezetőink élen járnak, kiterjesztve az egyéb jogi hivatásrendekkel való információcserére is. A dolgozóink képzettségét támogatja és segíti a kialakított Bírósági Döntvénytárunk és Jogi Fórumunk, amely az egységes ítélkezés, a szakmai vezetők részére a problémák gyors felismerését teszi lehetővé.

A jövőben tehát összességében az oktatásfelelős tevékenységének irányításán keresztül a képzéseken való részvétel koordinálása, az új eljárási kódexek által támasztott kihívások kezelése, az elsajátítottak további mélyítésére alkalmas szakmai megbeszélések tartása a cél, kiemelt figyelmet fordítva az igazságügyi alkalmazottak vonatkozásában a foglalkoztatásuk szerinti képzéseken való részvétel szorgalmazására.

Fentiekén túl természetesen feladat az egyes állandó országos programokban való részvétel fenntartása, fejlesztése.

Szeretném folytatni azt a gyakorlatot, miszerint az Országos Bírósági Hivatal által meghirdetett „Bírósági történelem és hagyományápolás” pályázat keretében törvényszékünk történelmi emlékeit kutatjuk, feltárjuk.

A hagyományápolás terén a Nógrád megye bíróságainak történetét feldolgozó könyv készítése során szembesültünk azzal, hogy törvényszékünk múltjában mennyi nagyszerű ember és esemény található, akiknek az emlékét őriznünk kell.

A múltidézés következő állomása volt a Balassagyarmati Törvényszék első elnöke, dr. Frideczky Lajos emlékének állított táblaavatás. Szorgalmazom ennek a történeti emlékeket felidéző folyamatnak az ápolását, a további kutatómunka elindítását. Szintén a hagyományápoláshoz is kötődően, de a közösségformáló jellege miatt is szeretném folytatni azt a 2015. évben megrendezésre került történeti kiállítást, amely a történeti értékek mellett lehetőséget biztosított a bírósági dolgozók számára, hogy a bíróságon kifejtett munkájukon túli készségeiket, képességeiket megmutassák, az alkotásaikból szervezett kiállításon.

A hagyományápolás keretén belül a történelmi emlékeink feltárásának, megőrzésének újabb állomásaként 2018. június 7. napján az egykori Edelényi Járásbíróság, az Edelényi kastélysziget fog helyszínt biztosítani, ahol is a Miskolci, valamint az Egri Törvényszék mellett lehetőségünk mutatkozik bíróságtörténeti kiállítás szervezésére.

A közösségépítő bírósági programjainkat a jövőben is folytatni kívánom, hiszen a csapatépítő programok, a szabadidő dolgozók egymás közötti eltöltése, a személyes kapcsolatok erősítésével javítja a munkahelyi légkört és a munkavégzés színvonalát is. A sportrendezvényeken törvényszékünk hagyományosan jól teljesít, természetesen folytatni kívánjuk a különböző sportnap rendezvényeken való részvételünket is.

Tisztelt Kollégák!

Pályaművemben összefoglaltam a közösen elért eredményeket, a megtett intézkedéseket, megfogalmazva a jövőre vonatkozó elképzeléseket, melyek megvalósításához kérem bizalmatokat, támogatásokat.

Tisztelt Elnök Asszony!

Az eltelt 6 év munkáját, törvényszékünk eredményeit értékelve kérem pályázatom kedvező elbírálását.

Balassagyarmat, 2018. április 16.

Dr. Benkó Anna
a Balassagyarmati Törvényszék Elnöke

